

OTOČKI VJESNIK

LIST SSRN OPĆINE CRES-LOŠINJ

GODINA IX ● BROJ 65

PROSINAC 1987. GODINE

CIJENA 300 DINARA

PRED NAMA NOVIH 366 DANA

Izmiče nam 1987., a na vidiku evo 1988. godine.

Svaki put kad čovjek zagazi u prosinac, nade se u sličnoj situaciji. Javi se potreba da promisi i retrospektira razdoblje koje se upravo svojim zadnjim kapima cijedi, a također da se priupita o sadržaju kojeg nudi nova, predstojeća godina. U posljednje se vrijeme nekako sa strepnjom očekuje Nova Godina, a stanovitim olakšanjem sahranjuje Stara. Interesantno je pitanje kako se opredijeliti — da li plakati ili radovali se što smo ostali bez Stare, — odnosno — da li s radošću ili zebnjom očekivati Novu godinu. Sve neka neizvjesna, frustrativna situacija. Ma koliko svakom zdravom umu bilo jasno da se radi samo o formalno-subjektivnom evidentiranju granica dobnog ciklusa, a ne prirodnom prekidu Starog s Novim, gotovo svatko od nas očekuje, prizeljkuje i traži istinski Novo. Očekujemo Nove Rezolucije, Nove mjere, Nove efekte privredivanja, Nove dohodovne odnose, Novu ekonomičnost, Novo ljudstvo, Nove istine... — jednom riječi — Novi život. A istinsko novo oduvijek se smatra kvalitetnijim od strogog.

Iako već podosta iscrpljene diskusije o novim (a budući je kod nas puno novih, tada valja dodati superlativni oblik), dakle, najnovijim mjerama ekonomske politike i najnovijim odlukama o društveno-ekonomskom razvoju, smatram potrebnim dodati slijedeće: Novo će

istinu za nas biti kvalitetnije samo ukoliko znamo zbog čega Stara to nije bilo.

Evo, pogledajmo karikaturu "Ota" na posljednjoj stranici "Otočkog". Naš prijatelj, mladi suradnik — karikaturista, bez obzira što nije stručnjak za ekonomiju i važna društvena pitanja, zna, (možda bolje reći instinktom zdrave pamet osjeća) — da se niti jedna nepoželjna biljka, a osobito takav korov kao što je inflacija, ne može sasjeći ukoliko se ne uništi korijenje. On možda ne zna kako, jer mu to nije struka, ali zna strateški pristup i osnovni princip. A on, uostalom, kao i mi drugi, dio je velike preostale mase od 22 milijuna ljudi ove lijepe zemlje, osjeća da nema Nove, a niti potrebne kvalitete, ako se ne zna stvarni razlog zbog čega nam korovi niču, zašto nam se krije pravci razvoja, zašto zacrtani trendovi rasta vrludaju ili se čak razvijaju ka dolje, itd...

Premda politolog po struci, malo me muči istina da sve ove aktuelne društveno-ekonomske akcije, mjere, odluke i intervencije jednostavno — ne razumijem. Pokušavam se utješiti time da se čak zaduženi i odabranji, (demokratski) izabrani, te odgovorni drugovi, forumi i službe u svemu slabo snalaže. Tješi me kao politologa, a boli kao čovjeka i građanina. Promišljam i tumačim si nesnalaženje odgovornih. Možda je to upravo stoga što se ne drže običnog narodnog instinkta. A instinkt čovjeka na

ovim prostorima gotovo je oduvijek bio nepogrešiva vodilja ka Novom, Kvalitetno Novom. Jedan naš cijenjeni otočanin, A. V. Mihičić, reče: "Instinkt gradi, misao razgrađuje!". Zvuči to sasvim prihvatljivo, zar ne? S tim da misao ima nesumnjivi značaj, ali ona treba slijediti zdravi instinkt. Podsjecam na Josipa Broza, na Tita, jednog od mnogih naših velikana koji je uvijek taj općenarodni instinkt misao i akcione slijedio, pratio ga i usvajao. Nisam baš jako uvjeren da naši današnji odabranici prate kucanje bila i kolektivne duše običnog čovjeka. Izgleda da je to preteško za neke razmažene birokratije. Lakše je držati se tople kancelarije, no ljudi kati otvoreno, o često (a u zadnje vrijeme sve češće) neugodnim istinama koje većinu pogadaju i po glavi i po džepu.

No, bez obzira na gore rečeno, do daljnjeva Nova godina (p)ostaje Nova, a Stara odlazi u prošlost. Premda nas frustracije i dalje muče, prisutna je ne samo želja i težnja, već nada, a kod većine nas još i uvjerenje da će slijedećih 366 dana biti ne samo uobičajeno Novi, već i kvalitetniji dani. E sad! Ako želimo da to bude istina, učinimo sve što pojedinačno, te kolektivno i organizirano možemo pa da stvarnost i težnja dobiju znak jednakosti.

U svakom slučaju, želimo da vam sretnija i kvalitetnija bude nadolazeća 1988. godina.

Do čitanja u siječnju. Urednik

Kretanje privredivanja od siječnja do rujna

DO SADA USPJEŠNO

strana 4.

RADNIM LJUDIMA I GRAĐANIMA ŽELIMO SRETNU NOVU 1988. GODINU

UZ DAN JNA

ARMIJA SLOBODE I MIRA

strana 3.

IZ RADA IZVRŠNOG VIJEĆA SKUPŠTINE OPĆINE CRES-LOŠINJ

VAŽNE ODLUKE

strana 6.

IZBORNE AKTIVNOSTI U SAVEZU KOMUNISTA

OCJENAMA DO KVALITETNIH KADROVA

strana 2.

IZBORNE AKTIVNOSTI U SAVEZU KOMUNISTA

OCJENAMA DO KVALITETNIH KADROVA

NEMA ZASTOJA U DEMOKRATIZACIJI POSTUPAKA PRILIKOM IZBORNIH AKTIVNOSTI

Na svu ozbiljnost situacije, potrebe i zahtjev da se izbornim aktivnostima u OOSK postigne ocjena i analiza idejno-političke i akcione osposobljenosti OOSK, ukazuje pravovremenost i potpunost pripremnih aktivnosti koje su uložili organi SKH i Općinske organizacije. U tom periodu su izrađeni svi potrebni operativni programi i uputstva izbornih aktivnosti sa rokovima i nosiocima, kao i potrebna metodologija ocjenjivanja kako osnovnih organizacija tako i pojedinačnog članstva, a sve sa ciljem da se postigne ocjena osposobljenosti osnovnih organizacija SK u provođenju odluka kongresa SKH, 13. kongresa SKJ i zaključaka 3. sjednice Centralnog komiteta SKH.

Time su stvorene pretpostavke i za kvalitetnije ocjenjivanje idejno-političke snage i ugleda osnovne organizacije SK i svakog člana SK u radnoj sredini. U toj funkciji održana su u Općinskom komitetu i dva radna dogovora sa sekretarima osnovnih organizacija SK, i izvršeno usklajivanje odluke i kriterija o osnivanju osnovnih organizacija SK.

Uz početne poteškoće predizbornih aktivnosti, izborne aktivnosti su u kasnijem toku poprimile kvalitetniji tok kako po rokovima tako i po sadržaju. U fazi predizbornih aktivnosti, uz manja odstupanja po rokovima, aktivnosti su uspješno provedene u svim OOSK. Osnovne organizacije SK su na bazi ocjena Općinskog komiteta o radu i idejno-političkom djelovanju OOSK trebale izvršiti ocjenjivanje društveno-političkog i radnog angažmana svakog člana OOSK. Kako i u kojoj mjeri je poštovana ova obaveza, zadatak je analize komisije OK SKH za organizaciju, razvoj i kadrovska izgradnja, a napose za sredine sa poremećenim odnosima o Osnovne organizacije SK koje su održale mali broj sastanaka. Na ocjenu predsjedništva OK o radnom i idejno-političkom djelovanju u OOSK date su primjedbe Općinskog komiteta OOSK. S obzirom da se ocjenjivanje provodi već treći put, iskustva u tome su stvarala pretpostavku za daljnje kvalitetnije pomake u načinu i kvaliteti ocjenjivanja članova SK. Kako je kriza i djelovanje SK u uskoj vezi, kvalitetnim ocjenjivanjem radnih rezultata, samoupravne aktivnosti, doprinosa razvoju samoupravljanja i ukupne društvene aktivnosti, stvaraju se pretpostavke kvalitetnijeg praćenja i vodenja kadrovske politike u SK.

Iako nisu izvršene potpune analize i ocjene ocjenjivanja članova SK u Komisiji OK za organizaciju, razvoj i kadrovsu izgradnju, jedan dio pretpostavki za kvalitetnije ocjenjivanje članova SK (jedinični sistem kadrovske dokumentacije i evidencije) ukazuje na ne-potpunost izvršenja tog dijela obaveza. Blagovremena evidencija i ažuriranje podataka i evidencija u osnovnim organizacijama SK nije dostigla zadovoljavajuću razinu, a time i pregled stvarne angažiranih članova SK u drugim tijelima DPO i DPZ, SIZ-ovima i sarhupravnim organima. Iako je u većem dijelu osnovnih organizacija vidan pomak u ocjenjivanju, prisutno je i formalno izvršavanje obaveza kroz isticanje samo pozitivnih osobina članova SK a ne i slabosti, uopćenosti kao i nabranja funkcija i dužnosti koje obavljaju.

U fazi predizbornih aktivnosti, isticani su i kandidati za sekreteure OOSK i sekretarijate OOSK. Treba naglasiti da ni iz jednog OOSK nije uočen zastoj u demokratizaciji postupka a napose u samom izbornom procesu. Konzultacija između Komisije OK i predlagачa iz OOSK za nova rukovodstva kretala se na liniji odnosa između poštivanja ocjene o radnoj i stvaralačkoj sposobnosti i spremnosti kandidata za promjenom stanja i predloženog kandidata. Pri tome je najveći dio OOSK predlagao nova rukovodstva, pa čak i OOSK u kojima su sekretari u prvom mandatu i dobro ocijenjeni od strane predsjedništva OK.

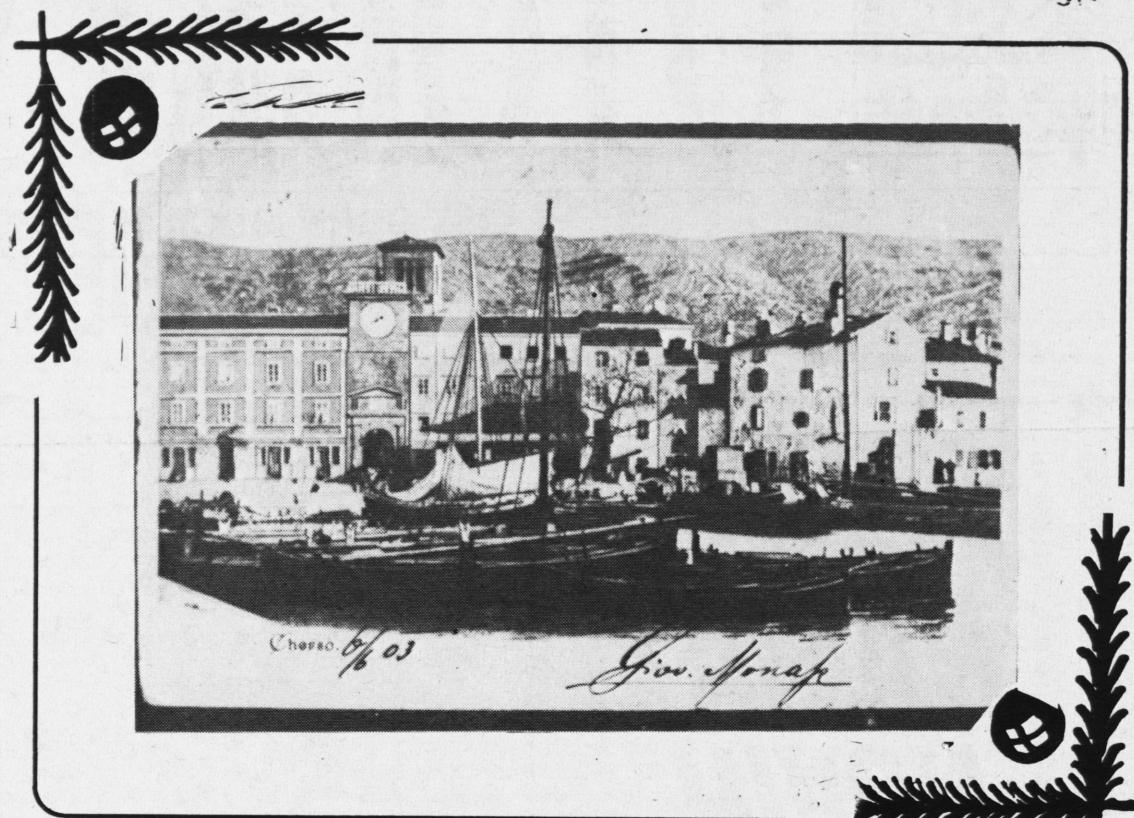
Same izborne aktivnosti su se prema Uputstvu trebale provesti i završiti do konca studenog, što manji broj OOSK nije poštivao, ali su aktivnosti uspješno privedene kraju. Izbornim aktivnostima je izvršena skoro kompletna obnova rukovodstva OOSK (94% sekretařa OOSK).

U kojoj mjeri će programske aktivnosti OOSK i novo rukovodstvo a uz pomoć Općinskog komiteta, koji ima obavezu organiziranja seminara za potrebe sekretara OOSK, odgovoriti potrebama i zahtjevima vremena, pokazati će vrijeme i naredni izbori u SK.

U akcionim oblicima okupljanja SK Općinske organizacije, reguliran je tok izbornih aktivnosti Uputstvom OK i predsjedništva CK, i prema predradnjama u OOSK za očekivati je nijihovo uspješno izvršenje do konca 1987. godine. Inače, konferencije OOSK u RO okupljaju u RO »Lošinjska plovida« i RO »Jadranka« 284 članova SK, a u konferenciji OOSK MZ Mali Lošinj 166 članova što čini ukupno 450 članova SK ili cca 54% članstva Općinske organizacije SK.

Izborni dio aktivnosti u Općinskoj organizaciji SKH Cres-Lošinj nastavlja se u toku veljeće 1988. izborima za sekretara i predsjednika Predsjedništva OK SKH. Na bazi ocjene radne aktivnosti bit će predloženo i izvršen izbor rukovodstva. U proceduri izbornih aktivnosti u potpunosti se poštiva princip većeg broja kandidata i tajnost glasanja a u skladu sa kriterijima za izbor kadrova u organe SKH i SKJ.

Garić Ljubo

AKTIVNOST SINDIKATA

ŠTO SE MOŽE I ŠTO TREBA ČINITI

NAMEĆE SE PITANJE: U ČEMU SE GRIJEŠI I TKO GRIJEŠI? NA OVO POD HITNO TREBA ODGOVORITI

Duboka kriza što potresa naše društvo nameće da se organizacija radničke klase radikalno nametne. Od sindikalnog članstva traži se da u interesu klase postavlja zahtjeve za promjenu i istovremeno uvođenje vlastitih stavova.

U društveno-ekonomskim odnosima prevladava teško stanje koje karakteriziraju veliki gubici u našem društvu, pad dohotka, smanjenje izvoza, a inflacija se mjeri trocifrenom brojkom. Po inflaciji smo prvi u Evropi, vjerojatno i po globalnoj nadgradnji onih koji ne stvaraju dohotak, što prelazi naše materijalne mogućnosti.

Prije nekoliko godina na inicijativu SKJ započet je rad na dugoročnom programu ekonomske stabilizacije koji je izrađen kao osnova za izlazak iz krize.

U međuvremenu održani su Kongresi SKJ i SSJ, izrađena je i Kritička analiza funkcioniranja političkog sistema socijalističkog samoupravljanja. Sve to bilo je pretpostavka za brže promjene u našem društvu, a posebno u ekonomskim odnosima. Nakon svih tih godina i usvojenih programa, kongresnih rezolucija, nalazimo se u još težoj situaciji. Nameće se pitanje samo po sebi, u čemu grijesimo i tko grijesi. Na ovo pitanje mora se naći odgovor, prije svega zbog budućeg razvoja i izlaska iz krize. Sa stanovišta organizacija Sindikata mi neminovalo moramo procijeniti i ocijeniti kako smo radili u ostvarivanju naše društvene funkcije, što nismo uradili a trebali smo uraditi. U tom smislu konkretnih rješenja u području društveno-ekonomskih odnosa nužno je analizirati i sagledati poziciju naše organizacije sa stanovišta kakva može i treba biti naša aktivnost. Sindikalna organizacija ne može se uspješno boriti na svim frontovima narasnih poteškoća. Svoju akciju ćemo prije svega usmjeriti u oblasti stvaranja i raspodjele dohotka, na rješavanje socijalne sigurnosti radnih ljudi, na ustavnim promjenama i izmjenama Zakona o udruženom radu.

U području raspodjele Sindikat je već nekoliko godina nosilac cjelokupne aktivnosti u sistemu dogovaranja i sporazumijevanja u raspodjeli dohotka. U toj oblasti ostvarili smo značajan utjecaj

na postojeća rješenja. Nismo u mogućnosti da objektivno analiziramo sve nepravde, nelogičnosti opsežnog sistema administriranja u stjecanju dohotka, te raspodjeli dohotka za zadovoljavanje općih i zajedničkih potreba društva. U takvim uvjetima sistem raspodjele osobnih dohotaka niti je pravedan niti stimulativan. Upravo ti razlozi u narednom periodu uvjetovat će i aktivnost naše organizacije u prevladavanju problema koji su van sistema raspodjele, ali imaju bitan uticaj na rezultate u ostvarivanju ciljeva politike raspodjele. U narednom periodu naša pažnja bit će isto tako usmjerenja na razvojnim pozicijama društvenih djelatnosti. Teška materijalna situacija u društvenim djelatnostima uzrokovana je ukupnim materijalnim stanjem privrede, a uz dugogodišnje djelovanje restriktivnih mjeru ekonomske politike. Istovremeno u uvjetima linearog smanjivanja sredstava u društvenim djelatnostima nisu provedene korjenite strukturne promjene. Sve je to rezultiralo znatnim zaostajanjem osobnih dohotaka radnika u tim djelatnostima za osobnim dohodcima u privredi.

Neosporno je da su društvene djelatnosti, a posebno znanost, obrazovanje i zdravstvo činiovi privrednog razvoja. Istovremeno u svakoj društvenoj djelatnosti mora se provesti selektivna politika i racionalizacija postojeće mreže institucija.

Mi smo u Sindikatu svjesni da jedaleko lakše sve ovo napisati, nego provesti, pa je to i izazov za svakog pošteneog člana Sindikata da dade svoj doprinos prema svojim mogućnostima.

U zadnjih nekoliko godina zbog sve izraženijih ekonomskih poteškoća nastaju i ozbiljni socijalni problemi. Možda u našoj općini nisu još takvih dimenzija kao u drugim sredinama, ali će biti sve prisutniji i moramo ih rješavati. Za znatan dio radnika i umirovljenika prihodi od osobnih dohotaka ili mirovina nisu dostatni za pokriće osobnih životnih potreba. Tako se procjenjuje da u SR Hrvatskoj 50% radničkih porodica te potrebe ne može podmiriti iz osobnog dohotka. Domaćinstva najviše pogada rast cijena hrane, troškova stanovanja i energije. U

20% domaćinstava za hranu se troši 50% prihoda, a na troškove stanovanja 25%. Daljnja istraživanja u našoj republici pokazuju da 9% stanovništva ima standard ispod neophodnog minimuma, a kod 24% stanovnika standard je na nivou neophodnog minimuma. To znači da 33% stanovnika ima standard na granici ili ispod tog egzistencijalnog minimuma. U zadnjih nekoliko godina održava se jedna kategorija građana koja izuzetno dobro živi, koristi sve slabosti i teškoće sistema, stječe nezakonitu rentu nelegalnim prihodima.

Najveći doprinos Sindikata na zaštiti standarda zaposlenih bit će na zalaganju za veću produktivnost rada, stvaranju većeg dohotka i uspešnog poslovanja na izvoznim planu. U organizacijama udrženog rada ne smije se zaboraviti na one koji više ne mogu doprinositi kao nekada jer su oboljeli od raznih profesionalnih oboljenja, pa im se mora pružiti ružna pažnja. Posebno moramo voditi računa o umirovljenicima sa niskim mirovinama.

Da bi Sindikat mogao odgovoriti na sva ova pitanja, mora mijenjati i metode svoga rada. U promjenama sadržaja metoda rada Sindikata osnovno je da treba raditi na ostvarivanju društvene uloge Sindikata u rješavanju ključnih društveno-ekonomskih i političkih pitanja. Samostalnost ostvarivanja društvene uloge Sindikata je jedan od najefikasnijih načina da se izvrši puna mobilizacija sindikalnog članstva i radničke klase. Promjenom metoda rada organi Sindikata brže će ostvarivati svoju ustavnu i statutarnu ulogu ako se brže oslobadaju prioritika da budu privjesak poslovodnijih i državnih struktura.

Složenost današnje situacije ne postavlja alternativu da li mi hoćemo ili nećemo ostvarivati svoju ustavnu ulogu i poziciju.

Povijesni cilj radničke klase nalaže da moramo ostvarivati svoju ustavnu ulogu. Samo tako ćemo potvrditi i ostati najšira društveno-politička organizacija radničke klase.

Sekretar Općinskog sindikalnog vijeća Cres – Lošinj: Mate Ranac

BRODOGRADILIŠTE CRES

PUNE RUKE

POSLA

DOBRI POSLOVNI REZULTATI UVJETUJU DOBRE OSOBNE DOHOTKE

Dok svakodnevno čitamo i slušamo o kolapsu, kako velike tako i male brodogradnje u nas, RO »BRODOGRADILIŠTE« Cres zahvaljujući brodoremontu ima pune ruke posla.

Kapaciteti su prezaузiti tako da su tokom prošlog mjeseca radile i noćne smjene. Za 11 mjeseci ovde su popravljena 74 broda. Usporedbe radi, u 1986. je za svih 12 mjeseci popravljen 71 brod. Brodoremont stvara glavni dio dohotka i na njemu je zaposleno 153 radnika dok je na 4 plovne jedinice zaposleno 50. Dobri poslovni rezultati uvjetuju i dobre osobne dohotke. Po devetomjesečnom obračunu na području općine ovo Brodogradilište ima relativno visoke osobne dohotke, što je svakako dodatni stimulans za ostvarivanje dobrih rezultata. Fluktuacija stručnog i sposobnog kadra, o čemu često govorimo, ovde nije prisutna, prije svega što Brodogradilište vlastitim sredstvima obrazuje potreban mu kadar. Trenutno ima 23 stipendista od čega 5 studenata i 18 srednjoškolaca.

Prema riječima direktora Mate Ferarića, bez obzira na ovakve dobre rezultate, sredstva za neke veće investicije nema.

Tako je prije nekoliko godina napravljena projektna dokumentacija za izgradnju marine koja je interesantna ne samo za Brodogradilište nego i za samu mjesto zbog deviznog priliva. Financijska konstrukcija ne može se zatvoriti, tako da u dogledno vrijeme ne postoji mogućnost realizacije planiranog. Osim toga, potrebna je i efikasna stambena politika. Trenutno je 30 radnika čije stambene potrebe nisu rješene, većim dijelom zbog nedostatka sredstava, a dijelom i zbog nemogućnosti gradnje novih stanova jer ostale radne organizacije u mjestu to ne mogu.

Jedino značajnije ulaganje koje se planira i koje je ostvarivo, je u zamjenu strojnog parka, jer je veći dio osnovnih sredstava za rad i finansijski otisan.

Razgovarajući s drugom Ferarićem, poznatim aktivistom creske mjesne zajednice, pitali smo što misli o mogućnosti da creska privreda pomogne izgradnju novog vrtića?

Svi smo svjesni ove ni malo ružičaste situacije u postojećem vrtiću. Koliko je star, govori i podatak da sam i ja, kao dijete bio u njemu. No, ogromna su to sredstva koja bi trebalo izdvojiti da bi se završio novi vrtić. Smatram da u ovom momentu creska privreda to ne može učiniti, posebno što veći dio radnih organizacija nema

sredstava ni za ulaganja u vlastite objekte.

Budući je drug Ferarić član Odbora za krupnu infrastrukturu, interesirala nas je sanacija creske rive, budući su poznate teškoće s njom. — Potreba sa sanacijom svakako postoji. Preraspodjelom sredstava prikupljenih boravišnom taksom i naša mjesna zajednica dobiva dio, nakon čega se utvrđuje prioritet potrebnih radova. Mnogo je toga, potrebno ulagati. Smatram da je prije sanacije rive potrebno rješiti problem kanalizacije u mjestu. Što reći za kraj? RO »Brodogradilište« Cres, primjer je kako se i u ovoj teškoj privrednoj situaciji može dobro poslovati, ako se dobro radi. Poteškoće koje postoje u njemu i u samom mjestu, objektivne su prirode, tj. odraz su stanja privrede u cijeloj zemlji.

Jasminka Filipas

UZ DAN JNA

ARMIJA SLOBODE I MIRA

□ U oči našeg zajedničkog praznika 22. decembra Dana JNA, novim uspjesima, pobjedama i rezultatima odajemo poštovanje velikoj tekovini naših naroda i narodnosti — Titu i Armiji! Danas ćemo uprkos svih teškoća nadahnuto govoriti u slavu i poštovanje onih koji su je stvorili, a njeno stvaranje jedno je od onih djela naših naroda koje je svojom opštelijskom veličinom zadivilo slobodarsko i napredno čovječanstvo. U tom djelu se herojskom slobodarskom snagom oglasilo ljudsko samopoštovanje i sposobnost da po mjeri nacionalne i socijalne slobode grade svoju budućnost. U čast dostojašnjih boraca koji su bili ponos istorije citirat ću riječi prošlogodišnjeg dobitnika nobelove nagrade za mir, preživjelog Jevreja iz Aušvica Eli Visela: »Odlučio sam da posvetim svoj život govoreći uvjek istu priču, jer se osjećam obavezan, zato što sam preživio, jer sam dužnik prema mrtvima. Njihova je bila opsensija da budu zapamćeni,

ni, i svako onaj koji to ne pamti ponovo ih izdaje.«

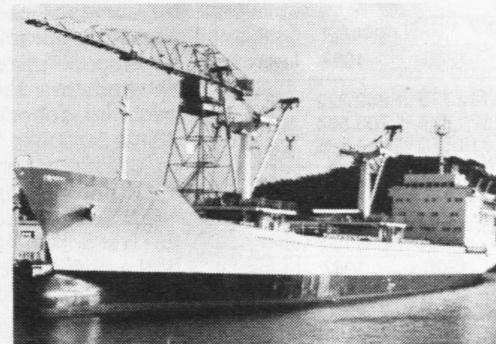
Malo je primjera u istoriji da je jedna vojska radana, rođena i stasala u njedrima svog naroda s tolikom ljubavlju i neraskidivom povezanošću kao što je bila naša armija. Iz pepela jednog razorenog društva i iz puštoj jedne nestale države nicala je nova, narodna i revolucionarna vojska, prolazeći trnovitim stazama svaki dan svog života, da bi u posljednje bitke za oslobođenje, krajem 1944. i prvih mjeseci 1945. ušla kao nepobjediva udarna pesnica svojih naroda. Dan armije, prema tome, nije više samo i isključivo praznik njenih pripadnika, to je zajednički praznik svih naroda i narodnosti naše domovine. Danas imam i poseban razlog da proslavimo ovaj jubilej naših oružanih snaga kao priliku očuvanja i produbljavanja svijesti o istorijskoj veličini i značaju njihovog stvaranja. Koji je to razlog? To je ogromna cijena od 1.706.000 ljudskih života. Teškoće kroz koje prolazi društvo podravaju samopoštovanje, zasjenjuju vrijednosti postignutog, raspiruju duh obeshrabrenja koji počinje da zamagljuje i

svijest o veličini istorijskih tekovina NOR-a i revolucije. U takvoj situaciji javlja se i nerazumijevanje istorijskih uslova nastanka i razvoja OS, nashvatnja suštine njihovog društvenog bića i društvene uloge. A upravo narodno revolucionarno društveno biće, oslobođilačka i društvena uloga stvorile su njen zadivljujući moral. Od prvog dana osnivanja armije, sam čin ljudljenja zastave davnje 41. u hladnom Rudu odjeknuo je kroz potomstvo. Drugi

Tito je svoje vojниke sretao na putu časti i slave. Oni nikada nisu prestajali biti uzor hrabrosti i vjernosti i danas će istrajati u službi naroda i Jugoslavije. Njena srca je bila uvijek jedina misao njenog vrhovnog komandanta i biće dovjeka predmet naših težnji. Naša revolucija je kao epopeja koja živi i koja će živjeti trajno neugasivim sjajom — zašto je obaveza svih nas, posebno novih generacija da čuvaju i njeguju uzvišenu etiku i humanizam naše armije i svih njenih bitaka, kao nepresušno vrelo nadahnuta i borbi za dalji svestrani napredak naše zajednice i sve bolji život našeg čovjeka. Sa tim ciljem i mi na Lošinju svečano i radno u toku cijelog ovog mjeseca obilježavamo rodendan armije.

Tradicionalno dobrom sarađnjom sa narodom ovog kraja pripadnici Garnizona Lošinj i on sa njima vjerno slijede njen narodni karakter i Titov put. Od brojnih aktivnosti »Programa obilježavanja 22. decembra Dana JNA« za 1987. g. izdvajamo samo neke: Posjete pripadnika armije i boraca NOR-a mjesnim zajednicama Nerezine, Veli Lošinj i Cres te školama u navedenim mjestima i COOU »Veljko Vlahović«. Svečane akademije za građanstvo Malog Lošinja i Cresa, turnir u malom nogometu za prelazni pehar Komandanta Garnizona, svečano postrojavanje jedinica i prijem kod Komandanta Garnizona, predstavnika DPZ, DPO i RO SO Cres — Lošinj, te polaganje cvijeća na »Spomenik oslobođiocima« i tradicionalno »Drugarsko veče« u hotelu »Bellevue«. Naše aktivnosti započeli smo još prije mjesec dana dostojašnjem skupom na »Spomeniku streljanim na Čikatu«. Zbog svoje poruke, njegovanja revolucionarnih tradicija i uspomene na one koji su za bolje sutra dali svoje živote treba spomenuti pažnje vrijedne riječi jednog od sudionika tog skupa, izgovorene na spomeniku: »Danas smo svi učenici, danas je ovaj spomenični prostor učionica, danas je istorija učiteljica!« Od davne i hladne 41. u malom Rudu, pa do danas, u vjhoru rata i revolucije na tragu slavne Prve proleterske brigade, sa drugom Titom i KPJ na čelu kolone, stvoreno je bezbroj takvih učionica širom naše zemlje. Njima još jednom slava i hvala za podarenu slobodu, a njenoj generaciji sretan praznik Dan armije!

Milan REZO

M/B »PEĆINE« U LOŠINJSKOM ŠKVERU
PONOS LOŠINJSKOG BRODARA

M/B »PEĆINE«

SNIMIO: D. ŠKVORC

jer i dr., brod ima uređaj za satelitsku navigaciju i faksimili (uređaj za dobivanje meteo (rolaških karata). Brod pokreće srednjokretni MAN-ov motor snage 3218 kw pri 450 okretaja u minuti. Motor preko reduktora okreće propeler na 150 okretaja u minuti. Brzina broda je oko 14 časova (Nm/satu). Brod će i nadalje zadržati kategoriju duge plovidbe a služiti će za prijevoz svih vrsti suhog tereta.

Brod ima 26 članova posade koji su smješteni po jedan u kabini te asistente stroja i telegrafije i kadete. Ugodno smo iznenadeni viješću da je treći časnik palube Danilo Ivković donedavna učenik lošinske pomorske škole!

Već pri susretu s brodom vidjeli smo da je brod u očuvanom stanju što nam i Barba potvrđuje. Obilazimo brodske prostorije i uvjeravamo se u stambeni komfor a posebno naglašavamo dva ugodna prostora za dnevni boravak posade s radio i TV prijemnicima te šankovima i konobarima. Svi stambeni prostori su klimatizirani. Iz kuhinje širili su se zamamni mirisi a da je hrana dobra nam je i Barba potvrdio! Kad smo već kod hrane tvrdim da se nigdje ne jede bolja pašta i fažol nego na brodu a isti vrijedi i za bišteku na plaki!

Naša posjeta bližila se kraju a i Barbi vrijeme večere, a tu nema zakašnjavanja. Opratamo se od Barbe i zahvaljujemo na ugodno provedenom zajedničkom vremenu i odlazimo želeteći Barbi, posadi i brodu još puno uspješnih i sretnih putovanja uz mirno more i dobre vinče!

Enes Fazlić

KRETANJE PRIVREĐIVANJA OD SIJEČNJA DO RUJNA

DO SADA USPJEŠNO

Privredna kretanja u razdoblju siječanj – rujan 1987. godine u općini CRES – Lošinj karakteriziraju relativno povoljni i realno veći financijski, a i fizički rezultati, ponajviše zahvaljujući poslovanju dviju vodećih prverdnih grana, saobraćaju i turizmu i ugostiteljstvu. Također se, u tim oblastima, ostvaruje i veći devizni priliv nego u istom razdoblju prošle godine.

Međutim, treba reći da je nepovoljna situacija u padu udjela ostalih djelatnosti u prverdnoj strukturi općine, naročito industrije.

Na nivou privrede ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 73.697.657 tisuća dinara i veći je za 106,0%. Najbrži rast ostvaren je u oblasti ugostiteljstva i turizma za 117,4%, stambeno-komunalnoj djelatnosti 122,2%, saobraćaju i vezama 112,3%, te industriji 104,4%. Rast ispod 100% imala je djelatnost građevinarstva 96,2%, trgovina 85,3% te poljoprivreda 71,4%.

Stopa inflacije mjerena cijenama na malo za razdoblje siječan – rujan iznosi je 100,3% (u gradu Rijeci), dokle prihodi su rasli iznad stope inflacije, pa je iskazan realan porast prihoda za 2,8%.

prošle godine povećale dohotak za 149,3% (saobraćaj i veze) odnosno 126,6% (ugostiteljstvo i turizam).

Dohodak po radniku porasta je za 2.020.153 dinara na 4.384.015 dinara odnosno za 117,0% i realno je veći za 8,3% te se taj podatak može uzeti i kao porast produktivnosti rada. Najveći dohotak po radniku, veći od prosječnog, ostvaren je u trgovini (5.406.309 dinara) i saobraćaju (4.889.046 dinara) dok je najniži ostvaren u građevinarstvu (2.388.675 dinara).

Realan rast dohotka po radniku ostvaren je u djelatnosti saobraćaja, trgovine, turizma i stambeno-komunalnoj, a realan pad registriran je i u industriji, te izrazito u poljoprivredi i građevinarstvu.

Pored ovog **financijskog pokazatelja** treba navesti da je akumulativna i reproduktivna sposobnost privrede općine poboljšana. Stopa akumulativne sposobnosti povećana je sa 2,6 na 3,4, a stopa reproduktivne sposobnosti sa 5,8 na 8,5. Također je poboljšana ekonomičnost i rentabilnost poslovanja. Naime, na 100 dinara utrošenih srestava lani, ostvareno je 130,7 dinara ukupnog prihoda, odnosno 133,6 dinara u

Dio za obaveze koje ne ovise o veličini dohotka (obaveze po osnovi kamata, premija, osiguranja, općenarodnu održanu, dio za radne zajednice itd.) pokazuju sporiji rast (72% više nego u istom razdoblju prošle godine) te se može reći da je to uvjetovano promjenama u obračunskom sistemu, naročito kod obaveza po osnovi kamata na dinarske obaveze, obzirom da se dohotak tereti samo za dio kamate preko stope revalorizacijske kamate. Ostalo ide, do završnog računa za cijelu godinu, na izvanbilančnu poziciju.

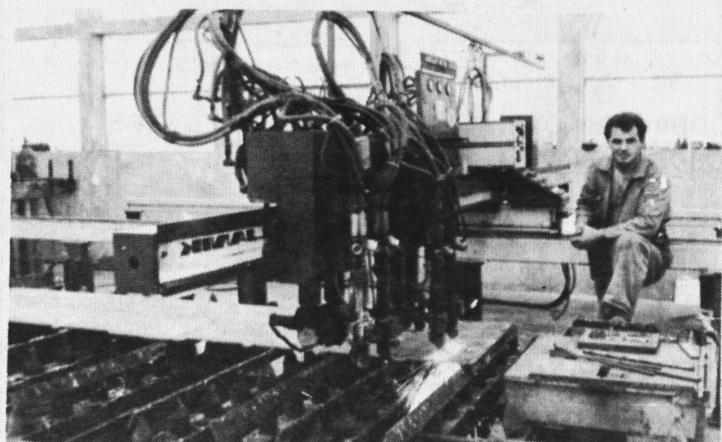
Raspoređeni čisti dohotak iznosi 12.349.819 tisuća dinara i veći je za 119,6% nego u istom razdoblju prošle godine.

U strukturi raspoređenog dohotka evidentno je najbrže povećanje udjela srestava za akumulaciju i njihov najbrži rast od 198,7% i to najviše zahvaljujući izdvajanjima u OOURE „Ugostiteljstvo“, „Jadranke“, koja učestvuju u ukupnim izdvajanjima za akumulaciju sa 58,6%. Inače djelatnost ugostiteljstva i turizma učestvuje u ukupnim sredstvima za akumulaciju sa 70,4%. U djelatnosti saobraćaja i građevinarstva nije ništa izdvojeno.

Iz brutto osobnih dohotaka se po novom Zakonu u ukupnom prihodu osiguravaju sredstva za zadovoljavanje neposredne zajedničke potrošnje radnika, te obzirom na promjenu obrazaca za iskazivanje periodičnog obračuna, nije trenutno moguće utvrditi koliki je dio tih sredstava sadržan u brutto osobnim dohotcima za ovogodišnje razdoblje. Inače, za brutto osobne dohotke izdvojeno je 10.148.694 tisuća dinara ili 122,9% više nego lani i u strukturi raspoređenog čistog dohotka povećan je njihov udio za 1,2 strukturna poena.

Za potrebe stanovanja izdvojeno je za oko trećinu srestava manje nego u istom razdoblju prošle godine.

Raspoređena sredstva za brutto osobni dohotak po rad-

SNIMIO: D. ŠKVORC

Raspodjela dohotka

– u 000 din. –

	1986.	Struk. %	1987.	Struk. %	Index
Dio za obaveze koje ne ovise o vel. dohotka	1.689.1-		2.904.7-		
– za kamate	1	20,1	85	15,6	172,0
Dio za obaveze koje ovise o vel. dohotka	668.262		8.096.427		
Raspoređeni čisti doh.	1.084.0-		3.296.6-		
	48	12,9	56	17,8	304,1
Raspoređeni dohotak (sa srestvima RZ)	5.623.2-		67.012.349-		
	11		809		66,6 219,6
Raspoređeni dohotak (sa srestvima RZ)	8.396.3-		18.551.-		
	70	100,0	250	100,0	220,9

niku iznose 266.454 dinara i veća su za 119,2% od usporednog razdoblja 1986. godine.

Prema mjerilima i kriterijima iz Društvenog dogovora o dohotku dvije radne organizacije su raspoređene više za brutto osobne dohotke od mogućnosti, a to su RO „Građevinar“ i OOURE „Niskogradnja i održavanje“ u ukupnom iznosu od 12.537 tisuća dinara.

Na temelju sati rada privreda općine je za devet mjeseci 1987. godine prosječno zapošljavala 4.232 radnika uz porast od 1,7%. Porast zaposlenih ostvaren je samo u djelatnostima ugostiteljstva i turizma za 4,5% više, te u saobraćaju za 4% više. Sve ostale djelatnosti imale su pad zaposlenih od kojih je u industriji ostvaren najveći pad od 7,4%.

Gubitaka u poslovanju privredne nije bilo

Prosječno obračunati osobni dohotak po radniku iznosi 117.600 dinara i veći je za 99,6%, nego u usporednom razdoblju.

U istom periodu troškovi života (grad Rijeka) su u porastu za 100,3% što znači da su realni osobni dohotci u padu za 0,4%.

Najniži porast prosječno isplaćenih osobnih dohotaka imao je OOURE „Brodogradilište Mali Lošinj“ Lošinske plovive – 70,2% (ili 143.768 dinara po radniku), a najbrži porast imali su OOURE „Elektro-distribucija“ – 127,7% (ili 173.341 dinara po radniku) i „Brodogradilište CRES“ – 125,6% (ili 202.640 dinara po radniku). U apsolutnom iznosu najveći prosječni osobni dohotak isplaćen je u OOURE „Brodarstvo“ (204.986 dinara po radniku) i već spomenutom „Brodogradilištu Cresu“.

U vezi likvidnosti korisnika društvenih sredstava privredne, prema stanju krajem rujna 1987. godine u ukupnim novčanim sredstvima, najveći dio otpada na sredstva na žiro-računima korisnika i to 485.090 tisuća dinara ili 77,4%, zatim srestava zajedničke potrošnje 109.692 tisuća dinara ili 17,5% te srestava rezervi 32.023 tisuća dinara ili 5,1%.

Na žiro-računima korisnika bilo je 485.090 tisuća dinara, za 153,1% više nego lani što u strukturi sredstava na žiro-računima svih korisnika na nivou općine čini tek 19,7%.

N. Morović – Janković

RASPOREĐIVANJE ČISTOG DOHOTKA

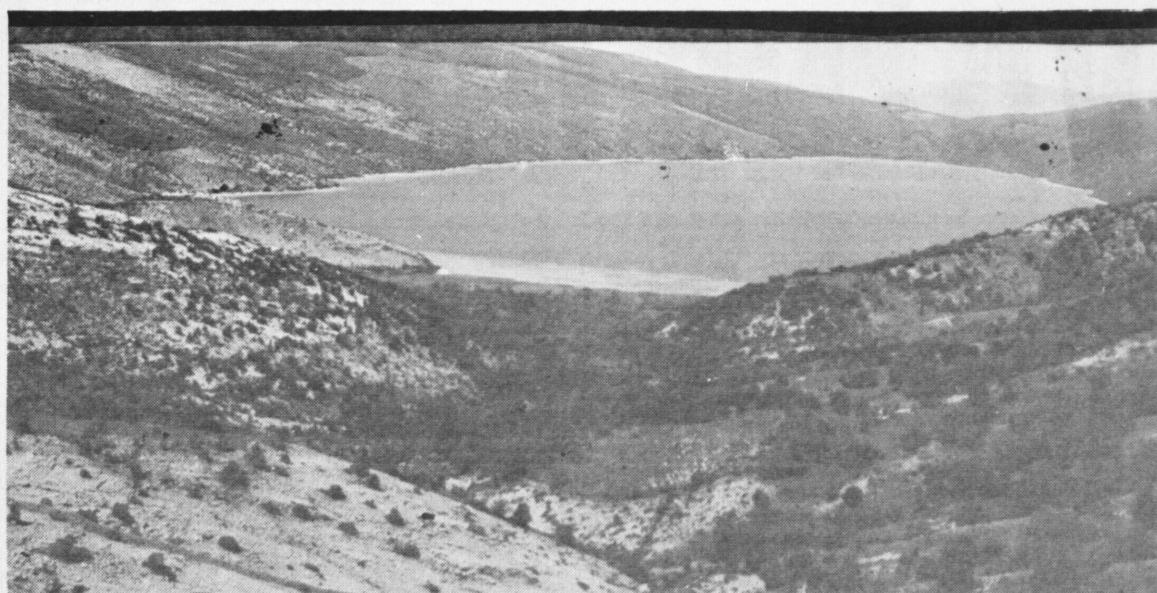
– u 000 din. –

	1986.	Struk. %	1987.	Struk. %	Index
Raspoređeni čisti dohotak	5.623.2-		100.012.349 -		
– za OD po osnovi tekućeg rada i zajed. potr.	73		819		
– za OD po osnovi uprav. i privredivanja	4.529.9-		10.084 -		
Ukupno za BOD	19	80,6	304	81,7	222,6
– za invest. ZP i druge potrebe	23.068		64.390		
– za potrebe stanovanja	4.552.9-		81.010.148 -		
– za prošir. vlast. mat. osnove rada	87		694		
– za rezervni fond	35.327	0,6	54.451	0,4	154,1
	238.000		4.2170.844		
	514.224		9.11.535.8-		
			63		
	282.734		5.0439.968		
			3,6	155,0	

O TE PLOMIN II IZ CRESKO-LOŠINJSKOG UGLA

»GLUPOST JE SVEMIRSKA SILA«

M. Krleža

BORBA ZA MANJE ZAGAĐENJE, UJEDNO JE BITKA ZA KVALITETNIJE ŽIVLJENJE

U našoj štampi bilo je u posljednjih nešto više od dvije godine mnoštvo napisa, diskusija i komentara o gradnji nove termoelektrane Plomin II, koja je kapitalni objekat u Elektroprivredi Hrvatske. S obzirom da se ta termoelektrana nalazi u neposrednom susjedstvu naše općine bilo bi nužno da i mi damo **svoj** komentar povodom gradnje te termoelektrane...

Sama javna rasprava pokazala je da su neke stvari bile odlučene već ranije. Tako je sama gradnja kao i prenosi radovi išla normalno svojim tokom, jer se »nije moglo čekati« na mišljenje javnosti, posebno ovog dijela – zajednica općina Pula i Rijeka, koje su tim velikim zagadivačem **direktno ugrožene**. Ako se tome i pribroji podatak da su se sve općinske konferencije SSO (osim Labina) izjasnile protiv TE Plomin II, koja je prvotno trebala biti puštena u rad **bez pročistača**, onda je tim jasno koliko je »briga« za čistu ljudsku okolinu.

»Delegatski vjesnik« br. 334 od 6. III 1986. donio je o TE Plomin II na str. 24 ovo: »Razmotriviš informaciju o provođenju zaključaka Vijeća udruženog rada od 18. prosinca prošle godine vezanu za izgradnju TE Plomin II (izradila ju je radna grupa predstavnika PKH, ZEOH-a, SIZ-a potrošača električne energije Hrvatske i Republičkog komiteta za građevinarstvo, stambene i komunalne poslove i zaštitu čovjekove okoline) Izvršno vijeće je zaključilo da se nastavi gradnju TE Plomin II, a da se objekt za odsumporavanje izgradi u najkratčem mogućem roku. Prema sadašnjim saznanjima Izvršno vijeće procjenjuje da se rok gradnje objekta za odsumporavanje ne može ostvariti do završetka gradnje TE Plomin II.«

Ovo »pitijsko« obrazloženje jedne u najmanju ruku nelogične odluke u daljem tekstu potkrijepit će konkretnim podacima o količini i stupnju zagadivanja.

TE Plomin II po planu treba koristiti ugljen iz Raškog bazena. Taj ugljen sadržava preko 10% sumpora, što je skoro dvostruko više od svjetski dozvoljenih standarda (od 5 – 6%). To stvara velike probleme, jer bez prethodnog odsumporavanja emisija sumpora u atmosferu mogla bi izazvati nesagledive posljedice po okolini. Prvenstveno u obliku kiselih kiša od kojih je napr. samo u Njemačkoj 2/3 šume izloženo propasti, a najnovije analize pokazuju da je to »umiranje« bilja zahvatilo šume u Gorskem kotaru, gdje je već sada trećina sječe šume takozvana sanitarna sjeća.

Premda proračunu iz studije koju je pripremio investitor, dnevno bi TE Plomin II izbacivala u zrak 550 tona sumpora, radioaktivnih tvari i ostalih štetnih materija. Investitor je smatrao da je dovoljno izgraditi 300 metara visok dimnjak čime bi se emisija tih otrova proširila disperzivno na cijelu regiju. Uzmimo da to za šesdeset dana čini 33000 tona ili 33.000.000 (trideset tri milijuna) kilograma sumpora, radioaktivnih tvari i ostalih otrova. Ako uzmemo da će TE Plomin II najvećim dijelom raditi prvenstveno zimi, kada je na Sjevernom Jadranu dominirajući vjetar – bura, ne treba biti previše mudar da se zaključi kako će za tih šezdeset dana veliki dio do proračunskih 33 milijuna kilograma otrova biti otpušnut prema području naše komune, preciznije na područje otoka Cresa. A znamo da je u tome smjeru bure na nepunih 30 kilometara od Plomina Vransko jezero kao jedini Izvor pitke vode u našoj općini i zapravo uvjet opstanka na otoku. To eventualno zagadenje jezera kiselim kišama u nekakvom »općem proračunu zagađenja« na nivou regije ili SRH – »nije veliko«, ali za našu komunu je pitanje opstanka i mogućnosti života našalost ne pretjerujem. To je pitanje za »odgovorne drugove« iz »Elektroprivrede« bilo toliko periferno da većina čak **nisu imali pojma** o nekakvom Vranskom jezeru na Cresu. O tome se osvjeđočio delegat naše Općine Davor Zorović prisustvovan jednoj od

rasprava o »Ekološkoj studiji« koju je naručila općina Labin.

S druge strane, upravo u rajonu Kvarnera koncentrirani su veliki zagadivači. Nabrajam samo najveće: – TE Plomin I, koksara u Bakru, rafinerija Rijeka, TE »Urinj« i »Dina« na Kruku. Posljedica tako velike »brige« je već spomenuto umiranje šuma u Gorskem Kotaru i sve veća zagadenost Kvarnerskog zaljeva koji se ubrzano pretvara u golemu kloaku, te da nema stalnog protoka vode bio bi mrtviji od Mrtvog mora. Također treba znati da je politika »litoralizacije« ili izgradnja velikih industrijskih pogona uz obale mora već je u praksi naveliko napuštena od zemalja razvijenog Zapada, od kojih smo je i preuzeli kao ideju. Jedan od presudnih razloga za to bio je – veliko zagadivanje, ali to za naše »velike planere« naravno nije razloga da odustanu od prevažidene ideje litoralizacije. To točno odgovara rječima jednog od naših komentatora zbijanja koji je kazao: »nije toliki problem zaostajanje u tehnologiji, koliko je još veći u **zaostajanju u umu**, a u tome slučaju **zaostajanje** za najrazvijenijima postaje toliko da je bespredmetno računati ga.«

Oštra reakcija javnosti povodom gradnje TE Plomin II, pokazuje prvenstveno narasu svijest stanovnika ove regije kojima postaje sve jasnije da naše birokrate i tehnikrate tako »periferne« stvari kao što je napr. zagadivanje – jednostavno ne interesira. Citirano saopćenje IV Sabora iz »Delegatskog vjesnika« pokazuje svu dvosmislenost, da ne kažemo trosmislenost te odluke. Jer zapravo ona ne obavezuje investitora da TE Plomin II počne radom nakon ugradenih filtera.

I tako »scenario« se može prepostaviti: TE Plomin II će se napraviti naravno bez filtera. Kada opet dođe do manjka struje tada će dugovi iz ZEOH-e reći kako je situacija ozbiljna, ali su oni misili na vrijeme i ima jedna gotova TE koja nas može sapsiti, ali nedostaje samo jedna sitnica: – dozvola za rad. I tako dilema postaje kristalno jasna: »Ako će te struje, dobit ćete je zajedno sa malo SO₂.« Budući **mi struju**, trebamo nema druge – doli da se složimo. Osim toga, nužno je da imamo povjerenja u naše mudre planare i kad oni vele da ne može drugačije, nego upravo tako – (ostali radni narod) moramo im vjerovati. Jedini je problem što u životu osim lijepih riječi, dobrih namjera i sl. postoje i konkretna djela i odgovarajuće **iskustvo**. Samo nažalost, ako se **učimo na iskustvu** naših zagadenih rijeka, sve zagadenijeg mora i zraka, žive u Kaštelanskom zaljevu, za narednih nekoliko desetljeća otvorene rijeke Kupe u Sloveniji... i još niz primjera krajnjeg nemara, nebrige, ili ako hoćete nesposobnosti, – onda se našim »mudrim« tehnokratima i birokratima nikako ne smije vjerovati.

U cijeloj toj raspravi oko TE Plomin II gubi se izvida da ovo područje Zapadne Istre i Kvarnera zarađuje cca 80% svih naših deviza od turizma, što nikako ne može biti zanemarivo u ovoj ekonomskoj situaciji. A ako se već netko (?!), unatoč tome, tako lako odlučuje ekološki ga dotući, mogao bi bar imati u vidu da možda stanovnici ove regije nemaju kamo odavde otići. Što se turista tiče – **njih** ćemo teško »uvjeriti«, da je zrak »obogaćen«, SO₂, zdrav za disanje. Pošto većina njih to imaju i doma, jednostavno će otići tamo gdje toga nema, a to znači otići od nas. Time naravno i naša zemlja ostaje bez deviza koje će biti potrošene negdje drugdje. Naravno, to se neće dogoditi, ako planeri o kojima je tu riječ uspiju nešto smisliti i za taj slučaj. Široka rasprava oko TE Plomin II pokazala je narasu svijest našeg gradanina kome je dosta da ga za nos vuku koje-kakve birokratsko-tehnokratske strukture sa svojim obećanjima koja ne znače baš ništa, a niti obavezuju onoga koji ih je dao.

U ovom razdoblju, posebno je zaoštreno upravo pitanje osobne odgovornosti, pa bi trebalo zapitati za imena odgovornih osoba, da ih znamo kad na Vransko jezero počnu padati kisele kiše te općina Cres-Lošinj ostane bez jedinog izvora pitke vode, a gornji dio Cresa počne se pretvarati u radiaktivnu pustinju (što nije čista »teorija«, ako se iz pepela labinskog ugljena može vaditi tzv. »žuti kolač«).

Osim toga, naša je građanska dužnost, da ne dopusimo da nas se zbog nečije nemarnosti i alkavosti stavi pred gotovo čin sa izjavom u stilu: »U samu pripremu objekta uložena su velika sredstva i više se ne može nazad...« Isto tako kada se u cijelom svijetu sve više pažnje posvećuje štednji energije, te »alterantivnim« izvorima energije (vjetro i suncu), za što su u ovim krajevima velike mogućnosti, **znanstveno** se ne može opravdati ova lokacija TE Plomin II. To posebno kada se još, da stvar »bude ljepša«, vidi da niti ugljena nema niti blizu dovoljno. To ujedno znači da treba ukupno cijeni TE Plomin II dodati još i luku za rasute terete. Nije nevažno spomenuti da je iz SR Slovenije već stigao protest, jer je i južni dio te republike također direktno ugrožen kada (jako) proradi buduće TE Plomin II. U vremenu kada se cijeli sjeverozapad Europe međusobno optužuje da im upravo takvi visoki dimnaci ali iz susjednih zemalja truju vlastite šume, da li je mudro stvarati ovakve medurepubličke probleme. Činjenica je da i Talijani kod Trsta imaju u planu graditi slični TE, pa možemo biti sigurni da će nam barem istu količinu otrova vratiti nazad.

Smatram da se preko SSRNJ naše općine treba provesti organiziranu i široku akciju protivljenja TE Plomin II bez filtera, neovisno koliko bi ta akcija bila uspješna ili ne. To prvenstveno zato, da za koju godinu ne crvenimo pred svojim mlađima, kako nismo baš ništa poduzeli protiv takvog očitog ataka na ljudsku okolinu. Ako znamo da ti isti zagadivači TE Plomin II, još u prvotnoj varijanti (bez filtera) ne stanuju u »trovačkom krugu« dotične TE, bit će nam jasnije zašto su se »laka srca« odlučili za nještu gradnju bez filtera.

U svjetlu dosad iznesenog je i ona neobavezujuća formulacija Izvršnog vijeća Sabora Hrvatske i dio koje je konstatacija kako se procjenjuje da prečistač neće biti sagradjen do završetka gradnje TE Plomin II. To u ovim našim jugoslovenskim uvjetima obično znači da će dočićna TE raditi poprilično godinicu **bez pročistača**. Možemo svi zajedno uzeti da je ova procjena kriva, što bih najiskrenije volio. To bi bio nesumnjiv znak da je ona sila iz naslova ipak zaposljela manje glava, nego što sad izgleda.

Ivan Lubina
SNIMIO: A. VUNIĆ

IZ RADA IZVRŠNOG VIJEĆA SKUPŠTINE OPĆINE CRES – LOŠINJ

VAŽNE ODLUKE

Izvršno vijeće Skupštine općine Cres – Lošinj u vremenu od izlaženja prethodnog broja »Otočkog vjesnika« do 30. 11. 1987. godine, održalo je više sjednica na kojima se, između ostalog, raspravljalo i o slijedećoj problematiki:

– Utvrđen je i proslijeden Skupštini općine na razmatranje i usvajanje Prijedlog i rebalansa opće i zajedničke potrošnje čime se rast opće i zajedničke potrošnje uskladjuje sa Zakonom o privremenom zbrani dijelom društvenih sredstava opće i zajedničke potrošnje. Ovim rebalansom osiguran je neznatan rast ovih sredstava za potrebe finansiranja potreba u Budžetu općine i zajedničkih potreba čime se samo djelomično pokriva visoki troškovi poslovanja davaoca usluga u oblasti opće i zajedničke potrošnje.

– Utvrđena i proslijedena na raspravu Skupštini općine Informacija o realizaciji porezne politike u 1987. godini, a zaključci Izvršnog vijeća i Skupštine općine o ovoj informaciji ukazuju na odlučnost i podršku utvrđenoj programskoj orientaciji Uprave društvenih prihoda koja, uz kadrovske ekipiranje i jačanje i uvođenje automatske obrade podataka praćenja poslovanja samostalnih privrednika, kvalitetnije prati poslovanje istih, a time i realno oporezivanje ove kategorije privrednika. Zaključcima Izvršnog vijeća date su obaveze nadležnim organima da se ostvari veći stupanj suradnje sa Udržbenjem samostalnih privrednika i iznađe mogućnost kvalitetnijeg vođenja njihovih poslovanja.

– Pojava kožne zarazne bolesti mikrosporoze kod nekolicine osoba na području Malog i Velog Lošinja, koju prenose domaće životinje a posebno mačke, zahtijevalo je poduzimanje određenih preventivnih mjeru kojima je Izvršno vijeće putem Veterinarske inspekcije Komiteta za privredu utvrđilo niz aktivnosti počev od otkrivanja žarišta i prenosilaca mikrosporoze, besplatnog pregleda mačaka i pasa, upoznavanje odgajatelja dječjih vrtića s preventivnim mjerama, kao i provođenje akcije uništavanja mačaka i pasa lutilica koji su i prenosioci ove kožne zarazne bolesti.

– Problematika lovstva na području Punte Križa prisutna je već dugi niz godina jer je organizirano suprotno Zakonu o lovstvu, a nekontrolirano i neogradieno lovište doprinosi da jeleni uništavaju poljoprivredne proizvode kao i izdanke šume u zonama gdje se vrši sjeća šume. Zbog toga je Izvršno vijeće donijelo odluku da se poveća broj odstrijela jelena te da se po završetku lovne sezone lovište u Punti Križa ogradi i uskladi sa Zakonom o lovstvu, jer će se u protivnom inicirati ukinjanju ovog lovog područja.

– Utvrđivanjem na sjednici Izvršnog vijeća, a potom

usvajanjem na sjednici Skupštine općine Srednjoročnog plana uređenja prostora za naredno srednjoročno razdoblje za područje općine Cres – Lošinj, stvorene su osnovne pretpostavke da se na temelju ovog planskog dokumenta mogu temeljiti svi razvojni planovi, kako radnih organizacija, tako i mjesnih zajednica, planirati stambena izgradnja, razvoj krpne infrastrukture i dr. Ovaj veoma važan i kvalitetno urađen planski dokument izrađen je uz suradnju udruženog rada od strane radnika Komiteta za privrednu.

– Utvrđen je a potom na sjednici Skupštine općine usvojen Prijedlog Odluke o izradi Generalnog urbanističkog plana Malog i Velog Lošinja i Cresa, čime će napokon kvalitetno i planski rješavati prostorno-razvojna problematika cijelokupnih područja ova tri mjesta naše komune.

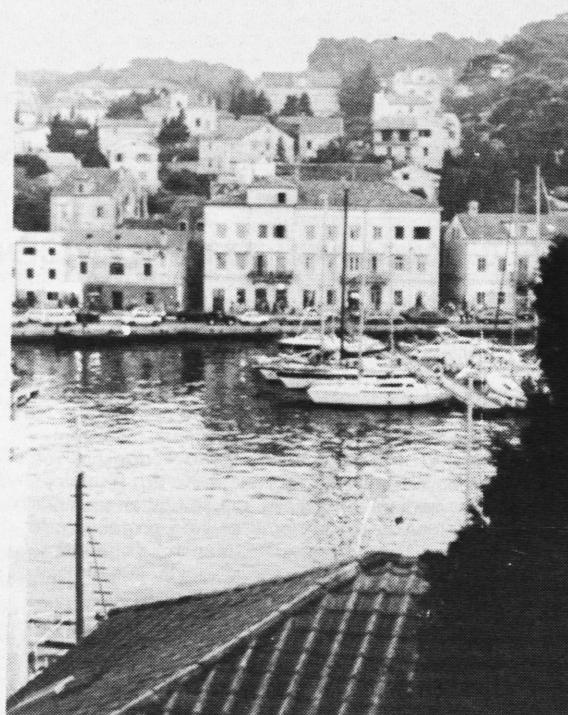
– Na inicijativu SIZ-a stam. kom. djelatnosti, Izvršno vijeće je utvrdilo da se osiguraju sredstva za kupnju poslovog prostora u Malom Lošinju na predjelu »Bričina« u kojem će biti smještena kemijska čistionica.

– Stupanjem na snagu Programa mjera i aktivnosti za obaranje inflacije i stabilizaciju privrede, Izvršno vijeće je, u sklopu mjera zamrzavanja cijena, donijelo Odluku o maksimiranju cijene proizvoda i usluga koje su iz nadležnosti Općine, čime se do daljnega zamrzavaju zatećene cijene svih proizvoda i usluga koje se formiraju na području općine Cres – Lošinj.

– Inicijativom Međuopćinske komisije Skupštine općine jadranskih otoka, Sabor SRH je prihvatio Sporazum kojim se otočkim općinama vraćaju uvećano osztveni prihodi od poreza na promet proizvoda i usluga, a Izvršno vijeće je ova sredstva iz 1987. godine usmjerilo za dovršenje II faze i etape gradnje sjevernog ogranka vodovoda na otoku Cresu.

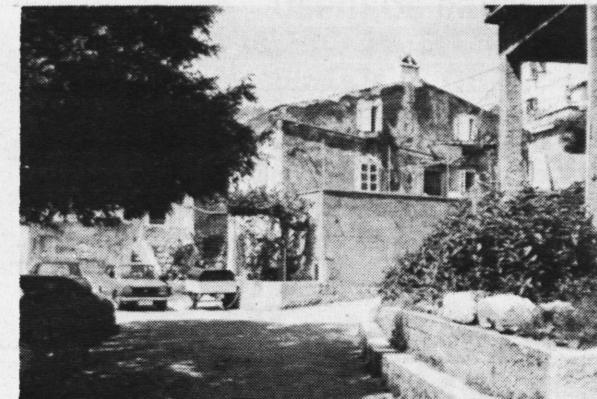
– Izvršno vijeće je utvrdilo, a potom proslijedilo na raspravu i usvajanje Prijedlog Odluke o mjerilima za utvrđivanje visine stanarine i raspoređivanje sredstava stanarine za odredene namjene koja je razmatrana i usvojena na sjednicama Skupštine općine i Skupštine SIZ-a st. kom. djelatnosti. Usvojenom Odlukom i tačkom bodovanja elemenata stanice uskladjuje se ova problematika na području komune u skladu sa Zakonom o stambenim odnosima, a bitna karakteristika je što će se sada visina stanarine utvrđivati ovisno od vrijednosti i kvalitete stana, a sredstva stanarine namijenjena su za: održavanje zajedničkih dijelova i uređaja u stambenim zgradama, amortizaciju stanova i zgrada, dio sredstava za izgradnju novih stanova i pokriće troškova upravljanja stambenim zgradama.

– Izvršno vijeće je podržalo, a Skupština općine prihvatala prijedlog Sporazuma kojim je Izvršno vijeće Sabora iniciralo udruživanje dijela posebnih sredstava općinskih uprava društvenih prihoda za stvaranje jedinstvenog informacijskog sistema na nivou Republike. Potpisivanjem ovog Sporazuma stvaraju se uvjeti obedinjavanja podataka i informacija na nivou Republike što će omogućiti da se

Snimio D. Škvorc

IZ RADA MJESENHIH ZAJEDNICA

DRAGOZETIĆI

A. Vunić

DRAGOZETIĆANI ZNAJU ŠTO HOĆE

**Lijepo je čuti i osjetiti neke nove priče, a još
ljepše u ova teška vremena znati šta se hoće i
kako se može**

„U ovom vrlo prijatonom i reklo bi se posve domaćinskom mještaju na sjevernom dijelu našeg otoka od nedavna puši neki novi vjetrovi. Većina stanovništva u ovom dijelu otoka a samim time i u mjestu u podmalkim je godinama i s bremenitim teškoćama i nedaknima kroz koje su prošli a mlađi koji za ovo mjesto život znači skoro da i nema. Nema ih jer ih je život odveo u druge krajeve želeći valjda barem nešto ugodniji život nego što su ga imali njegov otac i ono. Ono što je ostalo ili se češće navraca iz obližnje Rijeke ruku pod ruku s nomicima imaju ozbiljne namjere da zaslužuju rukave i dokažu sebi i drugima da njihovo mjesto nije samo za ljepi pogled s otočke magistrale na obradenu dolinu ispod mjeseta ili po koje stado ovaca. Odnedavno slijedom svojih namjera izabrali su i novo rukovodstvo mjesne zajednice i Socijalističkog saveza a da nije sve na papiru za početak uređiše i očistite okoliš već davno napuštene školske zgrade. Njih četrdesetak betonirali su svojim vrijednim rukama betonsku ploču na jednom dijelu školske zgrade u površini od 150 kvadratnih metara a kako ova zgrada koju žele spasiti je i jedino mjesto njihovog sastajanja traži i hitni popravak krova započeo je i ovim poslom koji očito prevaziđa svaku njihovu ljudsku i materijalnu mogućnost. Turista nemaju pa ni boravišne takse a niti jedne priredne djelatnosti koja bi to

mjesto osjećala kao dio sebe. Svejedno to im ne smeta, ohreneni početnim akcijama da zatrjuju veoma ambiciozni program oživljavanja i uređenja mjesne zajednice. Da čitaocu ovih redaka bude jasnije nisu to nerealne investicije već najosnovnije potrebe. Mogućnost ukopa svojih najbližih na mjesnom groblju poodavna je problem broj jedan, stara školska zgrada nekada izvor života danas je primjer kako se mogu na najlakši način upropastiti vrijedne građevine naših neimara. Telefon je izgleda za njih još iluzija i to u vrijeme dok mi u većim centrima sanjamo o satelitskim vezama a oni ni lječnika ne mogu pozvati pogotovo kada se okomi snijeg s obronaka Učke a to u zadnjih godina i nije neka rijekost.“

„Lijepo je čuti i osjetiti neke nove priče, a još ljepše u ova teška vremena znati šta se hoće i kako se može pa im zbog toga valja pružiti ruku, ali ne samo kao čestitarski stisk, već kao netko tko ih razumije i želi im pomoći da realno sagledaju sve mogućnosti i pravilno zauzmu kurs u bolje sutra.“

Prilikom je ovo i za solidarnost na djelu pogotovo mjesnih zajednica SIZ-ova i društveno-političke zajednice a udrženi rad kroz svoje djelovanje na ulaznim vratima našeg otoka morao bi baciti i po koji pogled i na naše Dragozetiće.

K. Berberović

TONKO MAROEVIC PIŠE O SLIKAMA IZ ZBIRKE
PIPERATA

CARLOTTA PIPERATA SNIMLJENA U VRIJEME BORAVKA U
GRADSKOJ KNJIŽNICI OVE JESEN

SNIMIO: D. ŠKVORC

LOŠINJSKA BRERA

ZBIRKA PIPERATA PRIVLAČI SVOJOM PRIMJERE-
NOŠĆU I NEPRETENCIOZNOŠĆU

Poznato je kako su se naša dva književna velikana međusobno ironično častila slavnim etiketama: mladi starijega bijaše nazvao »imotskim Baudelaireom« na što mu je uzvraćeno da je on »viški Voltaire«. Budući da pritom ni jedan ni drugi nisu izgubili ništa na međusobnom poštovanju, a čini se ni na duhovnom integritetu, *licentia poetica* terminološkog džilitanja i pokondirenog okrštavanja toliko se proširila da nedavno dobismo i zagrebački Louvre. Na istoj liniji, *si licet*, idemo sada korak dalje, pa čednu zbirku nekadašnjeg privatnog vlasnika lošinske obitelji Piperata uzvisujemo u rang lokalne Brere.

Ako se netko buni zbog blasfemnog povezivanja pojma ili zbog prizemljivanja imena što su *par excellence* elitička, odgovorit ćemo mu argumentom »po glavi stanovnika«; naime, dvadeset i šest slika uglavnom »starih majstora«, za pučanstvo Malog i Velikog Lošinja imaju približno ono isto značenje, ako ne i veće, kao golemi fundus i izloženi postav Brere za gusto naseljenu golemu lombardijsku metropolu. Da ne govorimo o učinku popularizacije i demokratizacije... Svaku šalu na stranu, međutim, treba i te kako pozdraviti što je relevantna količina umjetničkih djela za javnost spašena, a pogotovo što je sačuvana za sredinu u kojoj je duže vremena bila dijelom civilizacijske realnosti i predstavljala je ures jednoga primjerenog gradanskog ambijenta. Premda nijedna od tih slika nije nastala kod nas niti je djelo domaćih majstora, okupljena je cjelina svakako dokaz dostignute relevantne povjesne razine mesta kao što je Mali Lošinj, a svjedoči i danas pravo na uvećane kriterije i zahtjeve življena. Odsada nadalje, dakako, bit će dio kulturne ponude značajnoga turističkog središta.

Hvalevrijedna je stoga i odluka da se slike restauriraju i prije definitivnog smještaja na otoku pokažu široj publici.

Zbirka Piperata, sa svoje strane, privlači upravo primjerenost i nepretencioznošću. Osim platna Francesca Solimene »Sastanak Rebeke« (?) sva druga su komornog mjerila i pretežno iz baroknog razdoblja. Dva *Poklonstva pastira* iz Bassanove škole dosta su tvrda i shematična, ali je *Pejzaž sa ženskim likovima*, pripisan Guercinu, vrlo poetična invencija, a *Mesar koji siječe životinju*, nedovoljno spremno komponiran no posebno zanimljiv u efektu. Nekoliko slika mletačke škole iz XVII st. pokazuje sjaj velike manire i u malim dimenzijama. Ipak, najatraktivnija su dva morska prizora atribuirana Alessandru Magnascu. Ako i nisu izravno od majstorove ruke, toliko su impregnirani načinom velikog genoveškog slikara i obilježena karakteristično temperamentalnom »pennelatom«, živim i svežim učvorenim duktusom, da svjedoče svakako duh uznenimore epohe i dah rafiniranog stila. Uz nositi portet lijepo barokne dame pripisan je Francescu Fontebassu, kojega se djela i inače nalaze na Lošinju (u crkvi u Velenu Lošinju), pa bi potvrda atribucije bila zanimljiva koincidencija.

Iz devetnaestog stoljeća imamo dva sasvim mala pejzaža (»na način Horace Vernet«), djela konvencionalna po atraktivima i žanrovske pripadnosti, ali rijetke likovne kohezije. Anonimni akvarel »Unutrašnjost crkve sv. Bertranda«, datiran s 1834., čisti je i fino izvedeni dokumentarni »snimak«. Nevelikom broju djela modernih inozemnih autora u našoj zemlji trebamo pridodati i dva talijanska prinosa iz lošinske zbirke, prije svega *Canal Grande* Filippa de Pisisa, neposrednu svjetlosnu igru nesputana kista, a zatim i *Ženski portret* tršćanskog slikara Artura Riettija (1863-1943), minhenskog daka i pariskog laureata, spretnoga salonskog improvizatora (posebno u Miljanu), koji je svojom lepršavom manirom predstavljanja »duševnosti« modela znao pridobiti simpatije i tako psihološki pronicljivog pisca kao što je Italio Svevo.

Tonko Marojević

AKTUALNO

BEZ EUFORIJE

Nesumnjivo da će 1987. godina biti zabilježena od strane svih ozbiljnijih analitičara i kroničara novijeg razvoja našeg društva. Mnogo toga razlikuje osamdeset sedmu od prethodnih godina. Na žalost, ne po nekim spektakularnim i posebno pozitivnim rezultatima u konkretnom stabiliziranju privredovanja, te suzbijanja realnog pada životnog standarda. No, ipak, ako već nema konkretnih pomaka u rješavanju stvarnih teškoća, možemo se pomiriti s činjenicom da je naš posebni općedruštveni život ove godine OTKRIO bar NEKE KONKRETNE IZVORE teškoća i grešaka. Energičnije se prišlo preispitivanju odgovornosti, kako pojedinačne, tako i kolektivne. I to počevši od vrha, pa ka dnu. U svakom slučaju, valja 1987. upamtiti. Naime, po prvi se puta desilo da je JAVNOST uvjetovala energičnu i dosljednu akciju i obračun s devijacijama, te njihovim nosiocima i zagovornicima, i oportunistima koji su to sve omogućavali. Sve to treba primjereno ocijeniti i usporediti sa kvalitetom potrebnog demokratiziranja javnih funkcija u društvu. Načinjene je razvijati odgovornost ne samo spram političkih foruma, već i spram najšire javnosti. To nas treba radovati, jer nam je za nadati se manjim lutanjima i promašajima u budućnosti.

No, ima ipak, još nečeg u svemu tome.

Plaši euforija proganjanja svakog i svuda. Valja nam se bojati adhezionih silnica koje mogu uspostaviti »bellum omnium contra omnes« s jedne strane, te osobito mogućnosti da vrijedne, kreativne i nesebične negiraju oni koji to nisu. Može se razumjeti potreba da se traže krivci. To pogotovo zbog uistinu duga perioda općenarodne tjeskobe u krizi. Razumjeti i prihvati akciju treba, ali racionalno, trezveno, ljudski i s mjerom. Jasno nam je svima da ako je nešto učinjeno krivo, postoji negdje neki krivac. No, generaliziranjem stvarati hajkačku atmosferu protiv svakog i svuda, gotovo sigurno u stupicu dovodi i hajkača i gojenog.

Teška su vremena, svaki gram energije nam treba.

Prethodno rečeno nije nevažno i za našu otočku zajednicu.

Na ovom se otoku, osobito posljednjih nekoliko godina, mnogo toga značajnog dešavalo. A sve na putevima zatrtim odavnina. Jako je puno trebalo uložiti. I uložilo se. Ne znam žitelja ovih otoka koji bi nakon iskrenog promišljanja mogao navesti neku krupniju grešku u razvoju. Rezultati naše Komune evidentiraju pozitivne indekse. Nije apologija, već realnost i poštenje, ako se kaže da su ključni ljudi Općine i privrede dali tomu velik i značajan doprinos. Realnost i poštenje također nalaže priznati činjenicu da svaki pojedinačni funkcioner ima svoj specifični stil i način vođenja otočke zajednice, a koji se uvijek i svima nije pričinjavao najprikladnijim. No rezultati govore o uloženoj energiji i htijenju, nesebičnosti – jednom rječju – efikasnosti. Sve nas to treba više radovati, nego što nas iritiraju sporadične greške. Uostalom tko puno i kvalitetno radi, ima pravo na uvažavanje za greške. A bilo je s tim našim otocima vraškog posla. Trebalo je umjeti eliminirati prirodne zadatastosti i teškoće, a iskoristiti komparativne prednosti.

Na kraju ovog teksta (i ove godine) podvukimo: – nitko ne traži da se greške ne evidentiraju. No valja ih razumno staviti u omjer spram urađenih pozitiva, od strateškog značaja za budućnost ovih otoka i otočana. Ne sjecimo glave! Svaka, osobito u ovom vremenu i na ovim prostorima vrijedi dvostruko!

šampion turizma
Lošinj 87

PROGRAM

28. XII 1987.	15,00 sati:	IV Kup barmina »Sunčani Lošinj '87« u hotelu »Bellevue«
	18,00 sati:	Svečano otvaranje natjecanja u Spotrskoj dvorani
	19,00 sati:	Prijem kod Predsjednika Skupštine općine Cres-Lošinj u zgradu Skupštine
29. XII 1987.	7,00 sati:	Polazak takmičara iz luke Mali Lošinj na natjecanje XXIII-eg Kupa nacija i X-eg Finala kupa Europe
	9,00 sati:	Početak natjecanja
	14,00 sati:	Svršetak natjecanja
	16,00 sati:	Povratak u luku Mali Lošinj
	16,30 sati:	Vaganje ulova u Sportskoj dvorani
	19,00 sati:	Otvaranje izložbe slika Demicheli
30. XII 1987.	8,00 sati:	Polazak takmičara iz luke Mali Lošinj na natjecanje XXVII-eg Kupa grada
	10,00 sati:	Početak natjecanja
	14,00 sati:	Svršetak natjecanja
	16,00 sati:	Povratak u luku Mali Lošinj
	16,30 sati:	Vaganje ulova u Sportskoj dvorani
	19,30 sati:	Svečano proglašenje pobjednika s predajom trofeja i nagrada u Sportskoj dvorani uz kulturno-zabavni program
31. XII 1987.	20,30 sati:	Svečani doček Nove godine svih takmičara i gostiju u hotelu »Bellevue«

Divo

januar

siječanj

p	u	s	č	p	s	n
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

februar

veljača

p	u	s	č	p	s	n
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

mart

ožujak

p	u	s	č	p	s	n
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

april

travanj

p	u	s	č	p	s	n
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

maj

svibanj

p	u	s	č	p	s	n
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

juni

lipanj

p	u	s	č	p	s	n
			1	2	3	4
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

1988

MALI LOŠINJ – KRAJ 19. STOLJEĆA

septembar

rujan

p	u	s	č	p	s	n
				1	2	3
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

oktobar

listopad

p	u	s	č	p	s	n
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24/31	25	26	27	28	29	30

novembar

studeni

p	u	s	č	p	s	n
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

decembar

prosinac

p	u	s	č	p	s	n
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

KADA VRTIĆ U VELOM?

DJECA ČEKAJU

Davne 1973. godine započela se u Mjesnoj zajednici Veli Lošinj sa idejama o gradnji novog vrtića. Još tada, bilo je i do tridesetak djece sa potrebama za smještajem u vrtić. Odgajatelj Pavanella Stanka koja i danas vjerno radi u vrtiću, sjeća se da je znala u šumi pod vedrim nebom raditi s djecom, u vrijeme dok se tražio bilo kakav smještaj za mališane. Od te daleke sedamdeset treće godine, promjenilo se mnogo »vlada« u mjesnoj zajednici, a život i potrebe ljudi načinili su što je preče da se izgradi. Ljudi sa zadužnjima imaju i različit sluh, a mnogo se od toga vremena izgradilo, adaptiralo i proširilo u V. Lošinju. I uvijek od prečeg postoji preče.

Za uspomenu i dugo sjećanje čuva se u vrtiću M. Lošinj projekat novog vrtića za Veli Lošinj iz tog dalekog vremena. I još se čuva jedna verzija mogućnosti adaptacije.

Nastavilo se konstatirati svake godine da je vrtić sve-nasušnija potreba. I stalno je postojala jaka želja za najbolje. Od mandata do mandata stvarane su najbolje verzije: »Hoćemo, ljudi, montažni vrtić, jeftiniji je, za to imamo sredstava!« Ne, kazali su slijedeći, ne dolazi u obzir, samo čvrstu gradnju podržavamo! Pa montažna, pa opet čvrsta, itd.

A vrijeme je gazilo i ubrzo su ta sredstva postala mala. Mala mjesna zajednica nije se mogla boriti sa inflacijom i cijenama. Trebalо je, a i danas treba, više sluha »viših« foruma.

Danas teče treći samodoprinos Mjesne zajednice Veli Lošinj za izgradnju vrtića u Velom. Stare želje, nove cijene. Nedostizive. Novi vrtić bi u ovom momentu stajao više od 10 milijardi st. dinara, a na računu samodoprino-sa sada je blizu 3 milijarde starih din.

Unatrag tri godine; visoka inflacija, interventne mјere za obustavu gradnji u vanprivredni. Sve se to zabilo i suzilo mogućnosti i pooštivo borbu da u ovome istrajemo!

Prije godinu dana »Projekt« iz Zagreba napravio je kompletan projekt od 250 m², za teren pored škole u V. Lošinju. Dobar projekt, za 7. milijardi st. din... »Reži!, kažu iz Socijalističkog Saveza Općine, mnogo, brate, kvadrata, a mnogo i para!«

Projektanti se ponovo bacile na posao i srezaše na 200 m². Na jedvite jade stadože zakonski standardi za vrtić unutra! Bravo, mislimo mi! Uspjeli smo. Uto nastupiše više cijene i Zakon o zabrani gradnji za društvene djelatnosti. Duga zakonska stanka. Započinje pomno praćenje izmjene zakona, pismeno šaljemo u Zagreb obrazloženje za potrebu gradnje vrtića u Velom. Zovemo

često telefonski. Konačno olakšanje, stiže odobrenje. Inflacija uzela za to vrijeme svoj danak nad sredstvima za vrtić.

Dajem Općini sve papire (danasa je prošlo godinu dana) da nam požure dati uvjete. Nešto zakočilo. Ni do danas nisu uvjeti stigli. Vjerotrajanu lokaciju za vrtić podliježe novom Prostornom planu za Veli Lošinj, pretpostavljamo. U međuvremenu sastanci i dogovori nastavljaju se u MZ. Netko predlaže da brzo angažiramo »Beton« oni će biti jeftini jer poslovno su angažirani na našoj Općini. »Beton« prvo hoće, i to povoljno, a onda odjednom nude da urade samo grube radeve do pod krov, i to za 10 milijardi st. din. Kažu da su se nešto i s nekim zakačili, pa se onevoljili. Predomisili se. Stiže zatim ponuda iz »Marlesa«. Za montažni objekat od 200 m², 6. milijardi starih i ključ u ruke! »Ne može, kaže predsjednik Savjeta MZ — Veli Lošinj, ako imamo pare samo za fiću, ne možemo se voziti mercedesom. Tako je, složimo se svi s predsjednikom.

U međuvremenu broj djece u Velom za vrtić porasta. Porastao i Veli Lošinj za »Puntu« I i »Puntu« II, sa svojim turizmom u svim oblicima. Jedna mješovita grupa u vrtiću V. Lošinj ne smije brojiti više od 24 djeteta. A par godina unatrag primalo se i preko 30. Mnogo i za jednog čovjeka i za jednu prostoriju. Zaposlenim roditeljima treba u vrtiću i produženi boravak sa ručkom i spavanjem. Uvjeta još nema. Vrtić je u zgraditi ispod ambulante. Na jednom skromu sastanku u MZ Veli, predlagano je čak da se zbog malih sredstava ide na adaptaciju postojeće katnice u kojoj je sada vrtić. S tim da se ambulanti nađe odmah drugi prostor za funkciju. »Ne rekoše prisutni predstavnici iz DNZ M. Lošinj, — mi mislimo s vremenom i Zubnu ambulantu u toj zgradi otvoriti, a ova, lokacija nam je pogodna.

Opet se zaletismo, ima i prečih stvari. Svašta predlažemo...

Došli smo eto do kraja. Ljudi iz MZ Veli Lošinj prošli su Scile i Haribde. Sizifov posao, još malo pa dvije dekade! Mala mjesna zajednica imala je kroz to dugo vrijeme i u svakom svom trenutku razvoja mnogo drugih osnovnih potreba da zadovolji. Voda, ceste, turizam. A kod dajlji potreba, pomoći treba. To je sve naše. Potreba za vrtićem, za još jednom grupom je u kulminaciji. Ne ponovilo se više kao ove godine pri upisima djece u vrtić Veli Lošinj, kada su pojedini roditelji, pritešnjeni mukom, telefonom zvali direktora u M. Lošinju, plakali i tražili objašnjenje: ZAŠTO JE BAŠ MOJE DIJETE ODBIJENO I NEMA MJESTA U VRTIĆU?

Više nas bi trebalo zaplakati. I shvatit da je ipak najisplativija investicija danas u društvu krov za 50 mališana nad glavom. Kolektivni veliki krov za male lude. Sutra ve-like. Izborimo se da za vrtić nema »prekobrojnih« i onih bez mesta. Sa svu djecu roditelja koji su danas došli i sutra će doći da rade u »Puntama«, restoranima, u bolnicu.

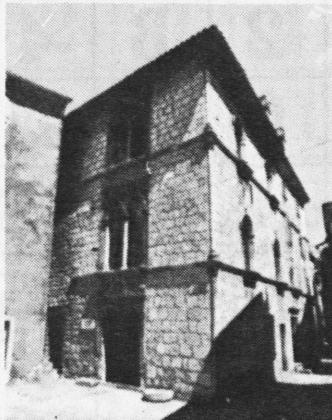
Na zadnjem sastanku Savjeta MZ Veli Lošinj dogovoren je da se izvidi mogućnost adaptacije jedne niskoe-tažne zgrade zagrebačkog odmarališta, smještene u divnom stoljetnom parku. Realno prema sredstvima. Predsjednik Općine Cres-Lošinj Sokolić Julijano, tajnik SIZ-a Manzoni i predsjednik Savjeta MZ Veli Lošinj drug Vučelić, već rade na pregovorima sa drugovima u Zagrebu. Poželimo im konačan uspjeh.

Prošireni objekat vrtića i njegovo stavljanje u funkciju značilo bi kraj jedne odiseje i kraj tantalovim mukama. Bila bi to radost za lude u lijepom Velom Lošinju sa dobrim turističkim perspektivama. Za jedinstveni Veli Lošinj, poznat u zemljii i inozemstvu.

Milka Bunjevac

IZ CRESA

ZAUŠAVIMO TONJENJE CRESKE RENEŠANSE

Palača Arsan-Petris u Cresu vrlo je vrijedan objekt građevinske baštine, građen u gotičko-renesansnom slogu, a danas je u njemu smješten Creski muzej. I najneupućeniji građanin gledajući zgradu izvana može učiti pukotine na fasadi Arsana i napukla stakla na prozorima, no možda neće znati što je tome uzrok, pa ćemo u ovom napisu pokušati upoznati građanstvo s problemima oko sanacije palače.

Mjerenjima pomoću repera i sondažnim istraživanjima tijekom 1984. i 1985. godine utvrđeno je da kompletna zgrada tone i puca jer puta na 8 metara mulja i vode. Stoga je 1986. godine izvedena konsolidacija temelja jugozapadnog dijela zgrade injektiranjem tekućeg cementa pod pritiskom. No, unatoč ovom poduzetu zahvalu potrebno je i dalje nastaviti s radovima na palači Arsan koje finansiraju SIZ za kulturu općine Cres-Lošinj i Republička samoupravna interesna zajednica kulture iz Zagreba, a to su adaptacije u danas zapuštenim dijelovima zgrade u svrhu dobijanja novog izložbenog i radnog prostora, te isto tako popravak sadašnjeg izložbenog dijela (prozori s biforama, krovništvo i dr.).

Prilikom istraživačkih radova na palači Arsan primjećeno je da su objekti u bližoj okolini palače (otel, lučka kapetanija, stambeni objekti) raspucani sa manje ili više ozbiljnih oštećenja. Vjerovatno će se ukazati potreba da se ti objekti u dogledno vrijeme saniraju, a što se odnosi i na samu luku i lučke objekte. Stoga bi bilo korisno da šira društveno-politička zajednica iskoristi priliku prisustva stručnjaka na terenu, kako bi se obuhvatilo opće stanje ovog dijela grada Cresa i napravili potrebiti istražni radovi za kasniji program sanacionih zahvata.

Svi radovi na adaptaciji i sanaciji palače Arsan u Cresu vezani su uz velike zahvate, koji za svoje izvršenje traže duži vremenski rok, a isto tako i veća financijska ulaganja. Radove na zgradi Arsana i to one istraživačke i projektantske već duži niz godina vrlo uspješno vode stručnjaci Restauratorskog zavoda Hrvatske iz Zagreba.

I. Ćus — Rukonić

ZAŠTO SE VIŠE NE PIJE DOMAČE, OTOČKO VINO?

VLASNIŠTVO – BEZ VLASNIKA

Jedan od važnih resursa za razvoj Jadranskih otoka jeste otočko tlo, zemlja kao takva, koja daje plod i život umanome gospodaru. Ali prema zemlji se ponašamo upravo neprijateljski i čovjeku se stegne srce gledajući zapuštene nijve i vrtove zarasle korovom.

Poznato je da je lošinjsko-cresko područje u prošlosti davalо obilje poljoprivrednih proizvoda, naročito nerezinski kraj. Godine 1953. u hotelu »Čikat« na Čikatu pilo se originalno, na Lošinju proizvedeno, vino.

Kada se, međutim, razmišlja kako dalje, zapravo kako opet početi na našem otoku proizvoditi hranu, obilje voća, maslinova ulja, ljekovitog bilja, jasno je i laiku da na način naših predaka proizvodnje hrane danas ne može dati povoljne rezultate, bez obzira na dvije berbe koje su ovdje moguće za niz proizvoda na malim, rasparceliranim površinama zemlje, nad kojima su veoma komplikirani odnosi vlasništva-suvlasništva-korisnika zemljišta, s time da je zapravo vrlo malo onih koji zemlju obraduju.

Na otocima, još više nego na kopnu, uočljiva je emigracija stanovništva — odlazak za boljem. More je proroz ali i put u svijet. Porodice su se razasule po svim kontinentima i mnogima se ni grob ne zna, ali je njihov dio imovine — zemlje otočke ostao tu, imaju oni i nasljednike, koji često i ne znaju za očevinu, a kamoli da je obrađuju. Dio porodice, koji je ostao tu, ostario je i nema ni snage ni želje da razrješava nasljedstvo. Mnogi stariji ljudi zbrinula je Općina i tako postala vlasnikom ili suvlasnikom zemlje, pa se tako nađe kat. čestica od 400 m², koje su korisnici: N. N. 3/20, N.N. 10/20 i Općina 7/20, s time da to nije fizički

podijeljeno. O tom zemljištu niti tko brije niti ko obraduje, čak i smokve nitko ne bere.

Na koji će se način grupirati zemlja, koja je u društvenom vlasništvu, u svrhu intenzivne proizvodnje i na kojem je stupnju razrješavanja to pitanje? Jer, zapuštena, neobradena zemlja je mrtva zemlja!

Kako će se u intenzivno privređivanje ukloniti zemlja u privatnom vlasništvu, a koju vlasnici ne mogu ili ne žele obradivati? Hoće li biti komasacije, zamjene parcela?

Kao sa zemljom, analogna je na otocima situacija sa mnogim kućama — ruševinama, koje nagrdjuju otoke, ali daju i misliti. Na pojedinim je kućama i po 60 suvlasnika razasutih po čitavom svijetu, mnogi od njih se povremeno vraćaju, mnogi će zauvijek ostati u tudini. Na tim se ugaslim domovima uočava sva tragedija iseljeništva sa naših otoka. Upravo

to treba stimulirati sve sudionike programa za revitalizaciju otoka, kako bi uvjeti za život na otocima bili takvi da se ne bi gasila, već gradila nova ognjišta.

MARIJA ODORČIĆ

SVAKI ČOVJEK IMA SVOJU VLASTITU STAROST

**KOLIKO SMO I ŠTA UČI-
NILI NA KVALITETI ŽIV-
LJENJA STARIJIH OSO-
BA**

Ne postoji jedna univerzalna i točno precizirana definicija starosti, ali se većina autora u gerontološkoj literaturi (gerontologija — nauka koja se bavi problemima starenja) opredjeljuje za definiciju — da je starenje pojava promjenjivog ponašanja čovjeka zbog opadanja fizičkih i mentalnih sposobnosti i mogućnosti u odnosu na to kakve su one bile prije.

Istina je da starije osobe ne čine jednu homogenu grupu. Heterogenost te kategorije stanovništva rezultira iz njihovih potreba i interesa koje zadovoljavaju kroz socio-ekonomski, zdravstveni, kulturni status i to svaki pojedinac na osobi. Valja imati na pamet da je starost kao proces stoga strogo individualne naravi, pa svaki čovjek ima svoju specifičnu starost tj. specifičan individualizam procesa starenja.

No, iz niza životnih, praktičnih razloga, a na osnovu određenih indikatora, neophodno je da se izvrši, makar i mehanička grupacija, ove heterogene kategorije stanovništva. Jedan od važnih zajedničkih indikatora je prijelaz iz neovisnosti u ovisnost — iz čega rezultira i povećana potreba za socio-medicinskim uslugama, čiji je krajnji cilj ublažiti svakodnevnicu osobama treće životne dobi.

Demografsko starenje, kao proces, najuočljivija je pojava u povijesti čovječanstva danas, a egzistiraće kao takva i u budućim vremenima.

Pprocjenjeno je da je u 1970. godini starijih osoba od 60 godina bilo 291 milijun ili 8% od ukupnog stanovništva na zemlji. Pretpostavlja se da će u 2000. godini taj broj biti udvostručen. Za informaciju pobliže — na 2000. žena dobi od 80 godina dolazi samo 1000 muškaraca.

Starenje je najuočljivije u Evropi: postotak ljudi starijih od 60 godina u Evropi porastao je sa 12,9% u 1959. godini na 16,7% u 1970. godini, a procjenjuje se da će u 2000. godini taj postotak iznositi 19,5%.

Stanovništvo Jugoslavije u poređenju sa ostalim evropskim zemljama spada u mlađe stanovništvo, ali unutar same naše zemlje postoje velike razlike. SRH-a spada u grupu sa najvećim postotkom starije populacije 14,9% od ukupnog stanovništva; razlozi mali broj novorođenih, emigracija radno sposobne populacije (ostaju starije osobe i djeca).

U odnosu na SRH-u prosjek starijih ljudi u Zajednici općina Rijeka (60+) je 10%, a naša općina u odnosu na ukupan broj stanovništva ima cca 20% osoba treće životne dobi.

Opća istina izgleda ovako!

U ovoj općoj istini, svaka starija osoba ima svoju osobnu istinu!

Koliko smo i šta učinili u našoj sredini na kvaliteti življenja starijih osoba? Koliko i kako razumijemo njihovu stvarnost? Preispitajmo vlastiti stav i mišljenje, polako i oprezno, jer proces starenja nije „nešto“ što se dešava tam, negdje „nekome“, mimo nas. Kalendarsko starenje označava trajanje u vremenu i prostoru, ono je nezadrživo — podjednako za sve.

„Sigurni smo da će skoro doći vrijeme kada ćemo se ne samo približiti biti starenja, nego i naučiti kako da ga mijenjamo.“

JADRANKA LEKIĆ

VELI LOŠINJ

Dom za odrasle prebukiran

Smještaj starijih osoba tj. osoba koje iz bilo kog drugog razloga nisu u mogućnosti da se brinu same o sebi u toj mjeri da im je potreban smještaj u ustanovu, smještaju se ili direktno ili putem Centra za socijalni rad u Dom Veli Lošinj.

Kapacitet Doma je 82 ležaja, a momentalno je smješteno 86 korisnika. Na popisu za prijem novih korisnika evidentirane su 22 osobe koje čekaju na smještaj.

Radna organizacija Doma ima ukupno 19 radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme. U odnosu na broj i strukturu korisnika izrazito je insuficijentan broj radnika zaposlenih direktno u radu sa korisnicima.

Evidentno je, nakon sagledavanja cijelokupne situacije, da Radna organizacija Doma danas, ne može zadovoljiti svoju funkciju u odnosu na prijem novih korisnika. Svakodnevno se upućuju intervencije od strane samih zainteresiranih oso-

ba, njihove rodbine, susjeda i mjesnih zajednica na Centar za socijalni rad i Dom u Velom Lošinju.

Budući da ovakvo stanje može dovesti do širih neželjenih posljedica i neadekvatne interpretacije ove situacije, o problemu su informirane odgovorne općinske strukture.

Predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine općine posjetio je Dom u Velom Lošinju i upoznao se sa aktuelnom problematikom.

Zaključeno je da se radi o problemu koji se ne može riješiti na relaciji Centar za socijalni rad i Dom u okviru socijalne zaštite. Težina problema traži angažiranje svih društvenih subjekata u našoj društveno-političkoj zajednici, pa su aktivnosti u cilju rješavanja ovog problema u toku.

Realne mogućnosti su minimalne, ali nas zajednički dogovor i puno dobro volje mogu povezati da svi zajedno pronađemo brzo i pravo rješenje.

Jadranka Lekić

DJEĆJI VRTIĆ »IVO LOLA RIBAR«

ŽELJENI STANDARD IMA SVOJU CIJENU

Ne dozvoliti da najmladi osjeće prepolovljene obroke i slabo zagrijane prostorije

Dječiji vrtić »Ivo Lola Ribar« zahvatilje su nove interventne mjerje. Dugi niz godina unatrag ova djelatnost je svrstavana u socijalu, što je donosilo ograničenje prihoda i osobnih dohodata. Predškolski odgoj se mora svrstat u obrazovanje gdje mu je i mjesto, jer u protivnom nastaje problem materijalne prirode i za zaposlene a i za roditelje čija djeca polaze u vrtić. Pošto će delegati ovaj problem iznijeti na Saveznu Skupštinu, čeka se spasonosno rješenje.

Predškolski odgoj je prosirio svoju djelatnost 1985. godine, sa najboljim namjerama da udovolji potrebama zaposlenih roditelja. Međutim, ostalo se poslovati na staroj stopi od 0,65% preko SIZ-a. Tek 1986. stopa se povećala na 1%, s tim što je na Skupštini SIZ-a odmah rečeno da je i ova stopa nedostatna, s obzirom da se djelatnost proširila na više načina:

— otvorene su jaslice sa dodatnim troškovima,
— otvoren je vrtić na Unijama i nabavljena oprema,

— osposobljena je još jedna spavana u M. Lošinju,

— zaposleno je 10 novih radnika za sve ove poslove (skupa sa domarom i još jednim radnikom na Cresu).

Od tada do danas kolektiv vrtića stalno ukazuje na svoje teškoće sa nedostatnom stopom od 1%. Problem je u tome što je priliv zbog niske stope od 1% neredovit, planirana sredstva za potrebe vrtića se mjesечно ne akumuliraju. Po proračunu stopa bi trebalo da iznosi 1,20% da bi se pokrilo poslovanje. Tih 0,20% ne smije se povećavati od udruženog rada, privreda se ne smije dodatno opterećivati, to znaju svi. Roditelji u ukupnom prihodu vrtića učestvuju sa 20%, a SIZ sa ostalih 80%. Uvijek je bolnije ići na podizanje cijena kod roditelja, jer je standard drastično opao. Kako će se dalje kreativati omjer: roditelji — SIZ, зависit će od poteza u društvu, zakona i visine stope, od toga kako navući ovih 0,20%. Možda će doći vrijeme da se i sam udruženi rad izrazi za što i koliko želi da izdvaja i što mu je najpotrebnije u ovom trenutku.

Zasada nedostatna stopa vrtića donosi sljedeće nevolje:

- niski OD radnika,
- nedovoljno stanova,
- nemogućnost ulaganja u proširene djelatnosti,
- nedovoljno sredstava za kupnju igračaka, učila, didaktičke za rad s djecom u grupi.

Nemogućnost rekonstrukcije kotlovnice u srednjoskolskom centru jer je po zimi u vrtiću temperatura ispod optimale, a u Centru je vruće (anomalijsko) koja nije pri gradnji novog vrtića sredena, a sada proračun za ugradnju potrebnih elemenata iznosi jednu i pol milijardu st. dinara!

Nedostatak kadra: Jedan pedagog i jedna glavna medicinska sestra, što je zakonom o standardima za vrtić trebalo na broj od 414 djece uposlit još 1985. godine!

Vcija za radom i optimizam primjerni su kod zaposlenih u predškolskom odgoju. Zajedno se sa čitavom našom zajednicom uklapamo i borimo za bolje. Samo jedno je jasno: teško je najmladima, dječici do šest godina, objasniti vrijeme krize, rješenja i strpljenja. Ne treba ni dozvoliti da to osjeće preko prepolovljenih žlica ili hladnije sobe u vrtiću. Bar ne oni koji su tek prohodali i u život dohodili...

Milka Bunjevac

AKTUALNO IZ

SOCIJALNE ZAŠTITE

ZIMSKA POMOĆ

Svim korisnicima materijalnog oblika zaštite priznato pravo na dodjelu jednokratne novčane pomoći

Na sjednici Skupštine Samoupravne interesne zajednice socijalne zaštite općine Cres-Lošinj održanoj dana 26. 11. 1987. godine verificirana je odluka Izvršnog odbora SIZ-e, da se svim korisnicima novčane pomoći, stalne i privremene, pomoći za školovanje, te djeci smještenoj u druge porodice, prizna posebno pravo na jednokratnu novčanu pomoći tzv. „zimsku“ pomoć. Najzastupljenija kategorija zahvaćena ovim oblikom zaštite su osobe treće životne dobi.

Priznavanje prava na „zimsku“ pomoć već je ustaljena praksa u našoj sredini. Sam naziv „zimsku“ pomoć govori o namjeni tih sredstava; kojima korisnici podmiruju troškove ogrevanja, nabavke zimnice i drugog što sigurno ne bi mogli iz redovnih mjesecnih pomoći.

Ovim instrumentom omogućava se i najugroženijim kategorijama stanovništva da zadovolje, makar i minimalno, svoje osnovne egzistencijalne potrebe, te na taj način, ovom društvenom intervencijom, amortiziraju se socijalne nedaće ove kategorije ugroženih.

Obzirom na cijelokupnu društveno-ekonomsku situaciju, delegati SIZ-e socijalne zaštite izglasali su prijedlog da „zimsku“ pomoć ove godine bude isplaćena u dvostrukom iznosu jednokratne novčane pomoći tačnije rečeno 94.400 dinara.

Sigurni smo da će ova pomoć doći u pravi čas, te da će je korisnici racionalno raspoređiti i na taj način rješiti najnužnije potrebe.

I. LUKIĆ

IZ KUD-a »LOŠINJ«

I LOŠINJANI SE RASPJEVALI

OBNOVLJENA AKTIVNOST MJEŠOVITOG PJEVAČKOG ZBORA

Prije dva mjeseca u KUD-u »Lošinj«, pored klape i ženskog pjevačkog zbora, osnovan je i mješoviti pjevački zbor, koji broji 50-tak članova. Ovaj zbor je već ostvario značajan javni nastup u okviru akademije za Dan Republike, pjesmama »Jugoslavijo« Nikole Hercigonje i »Lošinjskom himnom«, Lošinjanina Josipa Kraljića. S obzirom na kratko vrijeme postojanja mješovitog pjevačkog zbora, sam nastup je protekao maksimalno koncentrirano, korektno, pa čak i muzikalno. Ovo je potrebno istaći jer za ovako kratko vrijeme, sa samo sedam proba, teško se moglo očekivati bilo kakva izvedba. Sretne je okolnost da Lošinjani vole pjesmu, da su vrlo muzikalni te da su u ovaj zbor uključeni ženški pjevački zbor i klapa koji iz sebe imaju godinu dana kontinuiranog rada i iskustvo javnog nastupa.

Mješoviti pjevački zbor prove održava jedan put tijedno i to ponedjeljkom u 19,30 u sali Narodnog sveučilišta. Ovaj ansambl će se još morati proširiti na određeni broj članova i to uglavnom u djelu muških pjevačkih glasova, jer sadašnjih 16 naspram 30-35 ženskih pjevačkih glasova nije dobar odnos.

Stoga molimo sve zainteresirane, a neobavještene, da nam se pridruže. Svatko zainteresiran slobodno može pristupiti, doći na probu, malo poslušati i zapjevati uz ostale, kako bi na

taj način sam testirao svoju sposobnost i zainteresiranost i za ovakav vid skupnog muziciranja. Pogrešno je razmišljanje da treba imati lijepi glas. Potrebno je imati samo malo sluga, osjećaja za ritam i volje, a sve ostalo se može ostvariti radom u okviru ovog ansambla.

Rad u pjevačkom zboru implica redovito održavanje proba i dolaženje članova zbora na probe, no ni toga se ne treba plašiti jer to je samo jedan puta tijedno po dva sata, a svatko od nas u tijednu ima toliko vremena i treba bi imati potrebu za produžljavanjem kroz ovaj vid aktivnosti, potrebu za druženjem, potrebu da bar na tren zaboravi na tekuće probleme (jer tko pjeva na ništa drugo ne može misliti osim na pjesmu), zadovoljstvo kroz muziciranje na probi, javnom nastupu, gostovanju itd.

Izbor pjesama je prilagođen izvedbenim mogućnostima zbora, podneblju, potrebama javnih nastupa u društvenoj sredini, brojnosti ansambla itd.

I do sada je u nekoliko navrata bilo pokušaja rada sa mješovitim pjevačkim zborom, međutim svaka htijenja nisu bila dugog vijeka zbog, isključivo, neriješenog statusa stručnih voditelja, prostornih i materijalnih problema. Spoznajom da ova sredina zasluguje mješoviti pjevački zbor i ovi problemi se rješavaju dogовором između KUD-a »Lošinj«, Narodnog sveučilišta i SIZ-a kulture. KUD sada ima svog stalnog stručnog voditelja (prof. Krinoslav Seletković, nastavnik u Osnovnoj muzičkoj školi pri Narodnom sveučilištu M. Lošinj), te stalni prostor u Narodnom sveučilištu i stalni izvor potrebnih prihoda.

SNIMIO: V. DRAGIČEVIĆ

Jasno je da još ima dosta neriješenih problema, ali ako postoji dobra volje i želja da se problemi rješe, da imamo zbor, a kroz nekoliko godina i dobar zbor, onda će svi ostali problemi biti riješeni. Kod svih članova KUD-a, odgovorni za kulturni amaterizam i društveno političke zajednice dobra volja, želja i pomoći su prisutni. Kod svih vlasti osjećanje potrebe za jednim dobrim mješovitim pjevačkim zborom, a ova sredina to i zaslužuje.

U ovoj sezoni zboru predstoji niz javnih nastupa vezanih za državne i republičke praznike i druge manifestacije društvenog značaja, te samostalni koncert KUD-a »Lošinj«, a predstoji mu i značajno gostovanje u Čehoslovačkoj krajem travnja iduće godine.

ZDRAVSTVENO PROSVJEĆIVANJE

MIKROSPOROZA

IZBJEGAVATI MAČKE I PSE LUTALICE

Na našem području pojavila se bolest koja u zadnje vrijeme prima razmjere epidemiološkog karaktera, te da bi znali što je to, evo nekih osnovnih podataka o istoj.

Mikrosporoza je gljivična zaražna bolest životinja i ljudi uzrokovana mikroorganizmom koji svojim patološkim učinkom izaziva promjene na koži.

U čovjeka infekcija može uhvatiti različite dijelove kože (najčešće kožu ruku, lica, vrata i prednjeg dijela trupa), ponekad nokte, a kod djece do puberteta i kosu. Inkubacija traje od dva do desetak dana, a bolest se očituje promjenama na koži koje su okrugle, ovalne ili nepravilne. Na rubovima promjene koža je zacrvenjena i malo uždušnata od okoline neinficirane kože. Na vlasništu se u početku bolesti javljaju ograničena manja bezdlačna mjesta kojih promjer kasnije može iznositi i desetak centimetara.

Od domaćih životinja najčešće oboljevaju mačke i psi, no mogu oboljeti i drugi kućni ljubimci kao kunići i zamorčad. U pasa i mačaka kod ove infekcije karakteristična su bezdlačna mjesta na koži glave. Važno je napomenuti da na koži bolesnih mačaka ili mačaka

koje nisu bolesne a na koži nose uzročnika bolesti ponekad nema karakterističnih bezdlačnih mjesta. To se posebice odnosi na starije mačke, dok u mlađih životinja na pojedinim mjestima koža može biti rijetka ili postoje ovalna, okrugla ili nepravilna bezdlačna mjesta ponajprije na glavi životinja ali i na drugim dijelovima tijela. U bolesnih pasa gotovo redovito postoje uočljivi znakovi bolesti a značajna im je prisutnost većih ili manjih bezdlačnih mjesta na kojima je koža suha.

Uzročnik se prenosi izravnim dodirom s inficiranim životinjom, no bolest se može prenijeti i s čovjeka na čovjeka pa čak i s čovjeka na životinju.

Bez obzira na to što su znakovi bolesti ponekad oskudni, u ljudi i životinja postoje sigurni postupci kojima se mikrosporoza može dijagnosticirati. Nakon što se dijagnosticira bolest pristupa se liječenju, koje je i u ljudi i u životinja uspješno.

Da bi se spriječilo prenošenje bolesti na ljudi potrebno je pridržavati se slijedećih pravila:

- izbjegavati mačke i pse lutalice,
- onemogućiti dodir kućnih mačaka i pasa sa životinjama lutalicama,
- pri pojavi karakterističnih ili sumnjičivih promjena na koži jer bolest uspješno liječiva, te se upućuju vlasnicima kućnih životinja da ne pribjegavaju odbacivanju životinja čime bi se povećao broj životinja lutalica te nastali pogodniji uvjeti za širenje bolesti.

B. R.

CRESKI ZBOR U PROGRAMU ALPE-ADRIA

drugarskom večerom svih učesnika i mještana.

TALIJANSKI BOSANAC, ili, ako hoćete, bosanski Talijan, to sam ti ja! Srdačnog osmijeha, brinući da nam ništa ne fali za bogatom trpezom, obilazio nas je naš čovo.

»Moj deda krenuo prije prvog rata kao ciglar u Bosnu« — priča na našem, kad mu nedostaje riječ doda je na talijanskom, a može i njemačkom ili francuskom jeziku.

»Došo rat, a prije toga pozvala ga Italija u vojsku protiv Austro-Ugarske, gotov rat, a on opet u Bosnu pa u Beograd i tu živio s mojim ocem, onda se rodio i ja, a 51. g. cijela familija opet natrag u Trasaghis...«

... i piše meni otac u Luksemburg, ja tamo radim; sine, dolazi pjevački zbor iz Jugoslavije, a ja u kola i evo... volim naše... pjesmu... jučer idem za Udine a ono preda mnem tablica BG!, a ja blindujem a on stao, obilazi kola pita:

— Šta je?

— Ništa, kažem, hoću da te pozdravim u mom kraju!

— More bre!, a ja mislio: odoše gume! Odakle si?

— Odavde, a ti?

— Iz Beograda.

— Koja ulica?

— Milutinovićeva.

— Burazeru, pa i ja sam nekad u njoj živio! Ajd sretno i pozdravi Beograd!«

Salom se ori pjesma »Chersini« se raspjevali pa je na repertoaru Krasna zemljo, Istro mila, Jugoslavijo, Ancora un litro di quel bon... Plješću domaći i Austrijanci, a onda im posvećujemo uz harmoniku Na lijepom plavom Dunavu. Oni naše nisu uspjeli naučiti. Uklješteni između litica Alpi, u hotelu koji imade u sastavu dućane istih površina, duboko u noći lagano se smiruje...

POVRATAK

Zbor kreće za Veneciju, iskoristit će prekrasni sunčan dan, ja se vraćam drugim pravcem. Prelazim riječku i Soču. Podsjećam se kako nam je djed pričao o krvavoj Soči, podsjećam se pričanja Lošinjanina prof. Josipa Capponija, devetnaestogodišnjeg izvidača s oborenog aviona i unakrsne vatre između dviju linija, podsjećam se lekcija iz povijesti i vojskovođe Borojevića, svih s ove strane bojišta.

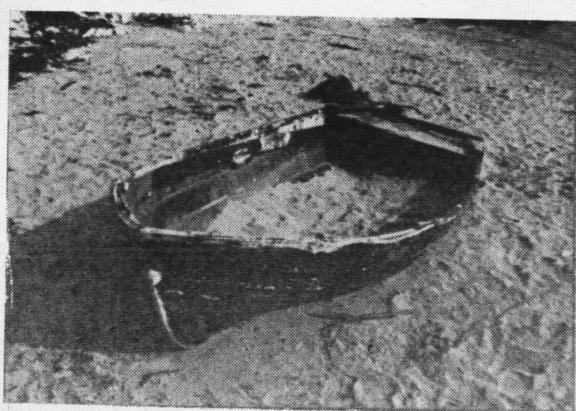
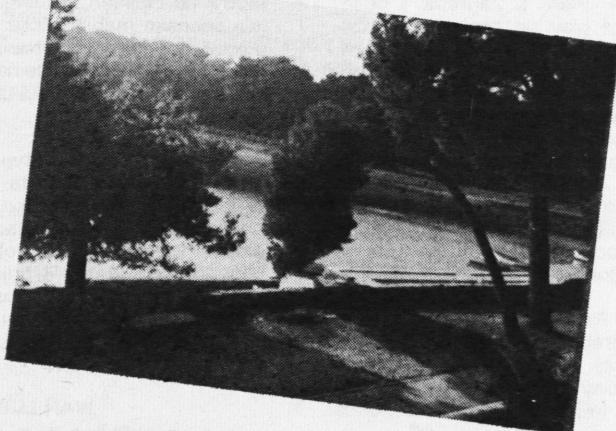
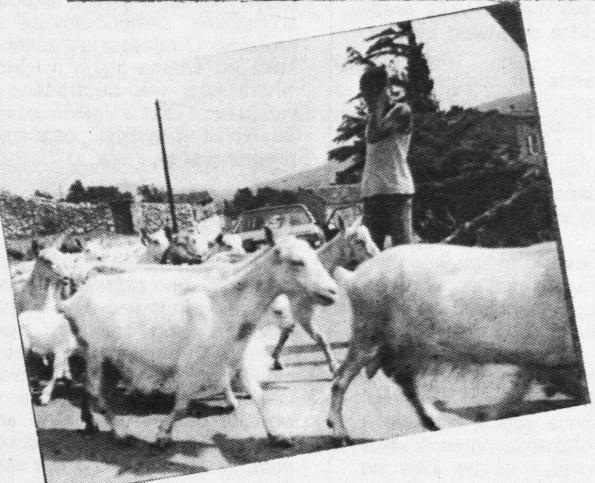
Evo me u Re di Puglia. Penjem se uz spomen groblje stotinu tisuća talijanskih vojnika. Cijelo jedno brdo nanizano imenima ili vojničkom pločicom s brojem. Tu dolje, s manje dostojarstva, u zelenom gaju: Cimitero austro-hungarico. Tu su sakupljeni i pokopani i naši djeđovi.

Negdje pri dnu, naslonjena na živu stijenu, stoji uklesana poruka palih, čijeg se smisla površno sjećam... ako niste obilazeći osjetili..... onda su naše žrtve bile uza lud! U prostor zaboravljenih riječi koje bitno mijenjaju smisao može stati: ponos borbe za domovinu, ili besmislenost rata ili... Prelazim granicu, službenici samo rukom mašu: produži.

Sjećanja su još živa: i susret, i grobovi, i talijanski Bosanac... Radbih išao na susrete, ali po mogućnosti ne preko grobova.

R. MANZONI

OTOČKE VEDUTE

PREZIMENA U OPĆINI CRES-LOŠINJ (4)

PREMA LEKSIKU PREZIMENA SR HRVATSKE • POPIS 1948. GODINE

Koristeći se Leksikom prezimena SR Hrvatske, velikom upornošću i stripljenjem, Josip Matak je izradio popis svih prezimena u našoj općini.

Ovaj fejton, koji izlazi u nastavima, nesumnjivo će izazvati određeni interes. Također postoji mogućnost daljnjih znanstvenih istraživanja; socio-loskih, kulturoloških, povijesnih, pa i političkih procesa koji su odredili postojanje, odnosno promjene određenih prezimena na ovom području.

Voljeli bismo, a tu želju dijele i autor, da se javite redakciji ukoliko ovaček izazove vašu potrebu da pozitivno reagirate i surađujete svojim prilozima.

IV Prezimena s početnim slovima: J, K, L, Lj

1. MZ BELI

1.1. Naselje Beli

Jaram	4 (1)
Jurašić	28 (6)
Jurašić	1 (-)
Ključarić	6 (2)
Kraljić	4 (1)
Kumičić	1 (1)
Lazaric	13 (4)

1.2. Naselje Ivanje

Juračić	1 (1)
---------	-------

1.3. Naselje Petar

Kraljić	2 (-)
---------	-------

1.4. Naselje Važminec

--	--

2. MZ CRES

2.1. Naselje Cres

Jabionić	1 (1)
Jakovac	1 (-)
Jeličić	1 (1)
Jelinić	2 (2)
Jembričić	3 (1)
Jerlova	1 (-)
Jisulić	1 (1)
Jiranco	1 (1)
Juras	2 (2)
Juressich	3 (1)
Kamalić	1 (1)
Kandelarić	1 (1)
Karin	6 (3)
Kaštelan	38 (20)
Kaštelan	1 (-)
Katanec	1 (1)
Kataro	3 (1)
Keršić	47 (22)
Kodacović	2 (1)
Kolombis	1 (1)
Koljevina	22 (7)
Koljevina	1 (-)
Korić	1 (1)
Kortesi	2 (2)
Kostrenčić	1 (1)
Kremenić	10 (4)
Kriveljari	2 (2)
Krivičić	5 (2)
Krivičić	2 (-)
Krt	1 (1)
Krulić	1 (1)
Kružić	11 (5)
Krvatin	1 (1)
Kučica	7 (1)
Kučić	1 (1)
Kujnešanin	1 (1)
Kuljanici	9 (3)
Kumičić	1 (1)
Lacovini	2 (2)
Latković	4 (1)
Lemešić	2 (2)
Lombardo	3 (1)
Lonzarich	5 (2)
Lucis	7 (3)
Lukanović	3 (1)
Lusina	15 (7)

2.2. Naselje Loznati

Kučica	3 (2)
--------	-------

2.3. Naselje Merag

-	
---	--

2.4. Naselje Vodice

-	
---	--

3. MZ ČUNSKI

3.1. Naselje Čunski

-	
---	--

4. MZ DRAGOZETIĆI

-	
---	--

4.1. Naselje Dragozetići

Jedrejčić	19 (5)
Juranić	1 (-)
Jurjako	1 (1)
Kolacio	8 (2)

4.2. Naselje Filosici

-	
---	--

4.3. Naselje Predošćica

-	
---	--

5. MZ ILOVIK

5.1. Naselje Ilovik	
---------------------	--

Jadrašić	14 (4)
Jelić	3 (2)
Jerolimich	1 (-)
Jerolimic	12 (3)
Križanac	1 (-)

Lazaric	4 (1)
Letić	9 (2)
Letić	1 (-)
Lovrin	3 (1)

Lovrin	1 (-)
--------	-------

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin	
--------	--

Lovrin

SKUPŠTINA OPĆINE**ZASTUPNIČKO PITANJE
IZVRŠNOM VIJEĆU SABORA**

Na sjednici Skupštine općine održane dana 9. prosinca 1987. godine prihvaćen je prijedlog Izvršnog vijeća Skupštine općine Cres — Lošinj da se Izvršnom vijeću Sabora SRH i Republičkom komitetu za pomorstvo, saobraćaj i veze uputi slijedeće zastupničko pitanje:

«Traži se od gore navedenih organa razrješenje pitanja povezanosti otoka Cresa, Lošinja, Unija i Suska sa kopnjom u 1988. godini i dalje?»

Obrazloženje

Prometna povezanost ovih otoka sa kopnjom iz godine u godinu sve je lošija, a u perspektivi za 1988. godinu prijeti potpuna prometna izolacija.

1. Program substitucije nerentabilnih brodskih linija odnosno veze otoka sa kopnjom preko Krka u potpunom je prekidu nakon 6 godina intenzivnih razgovora, dogovora, pregovora i preko 60% izvršenih radova.

Općina Cres — Lošinj izvršila je svoju obvezu prema Zakonu i Društvenom dogovoru o supstituciji, te finansirala izgradnju 4,5 km ceste Pržić — Dragarski kao dio prometnog pravca prema Mergu. Za sada su radovi u prekidu i neizvjesno je kada će biti nastavljeni.

2. Trajekti »MARINA« vlasništvo »Lošinske plovidbe« koji održava liniju Pula — Mali Lošinj — Zadar star je preko 50 godina i ne može više dobiti plovibenu dozvolu za putnički promet. Novi brod nemoguće je kupiti unatoč uvoznoj dozvoli jer nedostaju sredstva. U nabavku novog broda uključile su se općine Cres — Lošinj i Pula, te »Lošinska plovidba«, a nisu se odazvali SR Hrvatska i općina Zadar. Za sezonus 1988. potpuno je neizvjesno kako će se održati ova linija koja najkratim putem povezuje Istru i otok Lošinj, Cres i Silbu sa Dalmacijom.

3. Brodska veza, poznata linija Rijeka — Cres — Mali Lošinj s pristajanjima u Martinšćici, Unijama i Susku takođe je pod znakom pitanja. Od 1. 1. 1988. godine brod »Vuk Karadžić« koji održava tu liniju ide u rezalište, a prema obavijesti »Jadrolinije« nema drugog broda koji ga može zamjeniti.

4. Pokretni mostovi na Privlaci i u Osoru su u vrlo lošem stanju i svakog trenutka može se očekivati prekid prometa na otokoj magistrali. Ne poduzimaju se nikakve mјere da se mostovi poprave ili izgrade novi zbog nedostatka finansijskih sredstava.

Prometna izolacija što prijeti cresko-lošinskoj komuni može se i te kako negativno odraziti na ukupan život i privređivanje ove izrazito turističke općine.

ČITATELJI — REDAKCIJA**VOJNIČKO
PISMO**

Naime, pošto sam dobio vaš i naš OTOČKI LIST, posredstvom Sekretariata za narodnu obranu odlučih vam pisati.

Ja sam jedan od mlađih ljudi koji živi na našem prelijepom otoku i koji će na njemu i ostati. Pa da vam odmah otkrijem razlog mog javljanja. U »Otočkom vjesniku« morala bi barem jedna strana biti posvećena nama mladima. Pored onoliko zanimljivih tema koje interesiraju mlađe, vi pored toga prolazite kao da nas nema.

Ja sam jedan od onih mladih koji svoje slobodno vrijeme mora iskoristiti onako kako bi to želio. A što da čovjek uradi kad su mu ostali samo kafic̄i popularno nazvana omladinska okupljaljista.

A nije teško predvidjeti što se dogada kad odrastemo, kad počinju obiteljski problemi, i spas se ponovo traži u kafic̄u. Eto, mlađi ne znaju recimo kako se provodi samodoprinosi da otkup starog doma JNA. I zašto JNA nije ustupila taj ionako neiskorišten prostor. Da li je vama drugovi jasno da u Lošinju 50% mlađadi ne zna tko im je sekretar ili uopće ne znaju kako se on izabire. Vi ste ti koji ste čini mi se dužni da kroz vaš i naš list pomognete svojim podacima i činjenicama koje bi nam itekako bile potrebne.

Zašto ne bi u listu dali šanse mlađim ljudima da iznesu svoje zahtjeve. Eto za svaku je povalu članak o mlađim lošinskim rockercima iz grupe OVERLOAD koji se sad nalaze na velikom rock koncertu u Sarajevu.

Uz njih postoji i jedna malo iskusnja alter-rock grupa PORNO GALERIJA. Oba ta rock sastava muče kraj sa krajem, a nemaju adekvatnu prostoriju. A sad je u Lošinju nastalo još mnogo mlađih bendova koji se čak spremaju da zasviraju na nekoj od terasa lošijskih hotela.

ETO DRAGI UREDNICI VOLEO BI DA O OVIM PREDLOZIMA MALO POSVETITE PAŽNJE, I NEŠTO BI SE TREBALO NĀĆI NA STRANICAMA OTOČKOG VJESNIKA.

JA IZLAZIM IZ JNA KROZ 20 DANA I NADAM SE DA ČE SE NEŠTO U SLUJEDEĆEM BROJU POSVETITI NAMA MLADIĆIMA.

THE DULY ex FAUST

**IZ OPĆINSKOG CRVENOG KRIŽA
SOLIDARNOST
UVIJEK NA VISINI**

Drugom polovinom studenog 1987. godine, u staroj zgradi Doma zdravlja u Malom Lošinju održana je akcija dobrovoljnog davanja krvi. To je već tradicionalna akcija koju organizira Općinska organizacija Crvenog križa u suradnji s Zavodom za transfuziju krvi Rijeka.

Slična akcija obavljena je u Mjesnoj zajednici Cres, a sakupljeno je 10,5 litara krvi od ukupno 35 davaoca.

U Mjesnoj zajednici Mali Lošinj akcija je započela u 8,00, a traje la je do 12,00 sati.

Ovoj akciji odazvala su se ukupno 82 građana, od kojih je dobrovoljno dalo krv 66, a preostali dio, njih oko 16, zbog zdravstvenih razloga nisu bili u prilici u potpunosti zadovoljiti ciljeve akcije. Spomenuti skup bio je ugodno iznenaden brojčanim odazivom omiljenaca. Njih petnaest, od ukupno pedeset, ispunili su zdravstvene i starosne uvjete te su postali novi članovi društva.

Svi sudionici prisustvovali su zajedničkom ručku organiziranom u njihovu čast, u prostorijama Doma JNA. Na spomenutom skupu predsjednik Općinske organizacije Crvenog križa Vjekoslav dr Devčić, uz tajnicu Nadu Mužić, podijelio je priznanja članovima društva s većim brojem davanja krvi.

Koristimo ovu priliku da se zahvalimo svim odazvanicima, te se nadamo da ćemo u skorim akcijama moći obogatiti redove društva novim članovima.

N. M.

**ZAVRŠENI RADOVI NA SCENI KINO-KAZALIŠTA
»VLADIMIR NAZOR«****BRŽI OD****INFLACIJE****POZORNICA ZA SVE VRSTE KULTURNIH I ZABAVNIH PROGRAMA**

U ovo doba krize i zastoja investicija kada su i sve rjeđa gradilišta, ne smijemo gubiti izvida da je gradenje ipak potrebno, jer je ono to »novo« koje nas povezuje sa boljom budućnosti. Tako je i prostor kina u Malom Lošinju ovo ljetno početno bio mjesto obilaska građana koje je interesiralo što se to tako gradi? Svima je bilo draga vidjeti kako se staro kino pretvara u budući polivalentni objekt kulture kojeg se ne bi postigjela niti mnogo veća gradskia središta od Malog Lošinja.

Do sada su izvršeni grubi građevinski radovi na dogradnji aneksu ukupne površine cca 350 m², u kojem će biti manja dvorana za probe, garderobe za izvođače, komorna dvorana, prostorije za sekcije KUD-a...

Građevnski radovi vršeni su u dvije faze u posljednjih godinu dana, a financirani su sredstvima samodoprinosa koja su trošena strogo namjenski i sa dinamikom ulaganja koja je u najvećoj mjeri (gotovo potpuno) anulirala utjecaj inflacije. U tome je nužno spomenuti neke organizacije i osobe koje su najzaslužnije da je sve besprekorno obavljeno. Pohvalan je angažman projektne organizacije »Plan« iz Zagreba, a posebice glavnog projektanta inženjera Petra Kušana. »Gradevinar« iz Malog Lošinja i »Tehnoprojekt« iz Rijeke obavili su radove, odnosno stručni nadzor na opće zadovoljstvo. Posebno značajnu brigu iskazao je odbor za samodoprinos na čelu sa agilnim predsjednikom Vinkom Mužićem. Ne smije se, također, zaboraviti i stalnu dnevnu brigu radnika Narodnog Sveučilišta.

Radovi su zbog već rečene potrebe da se prati i anulira utjecaj inflacije izvedeni prema prilivu sredstava samodoprinosu, te je tako druga faza moralna

biti razložljena u dvije etape. Svi do sada izvedeni radovi obuhvatili su sredstva u iznosu od 148.713.043,00 DIN, odnosno preko 14 milijardi starih dinara. Zbog toga što se nije dozvolilo da novac »leži« i topi se pod razornim utjecajem inflacije, već je odmah trošen i stoji procjena da ukupni izvedeni radovi danas vrijede više nego dvstruku. Koliki težinu ima taj podatak možemo se osvjeđiti na primjerima drugih sredina, napr. Zadra i Šibenika gdje je također sredstvima samodoprinosu u proteklih 17 mjeseci prikupljeno nekoliko stotina starih milijardi dinara koje leži neutrošeno i već je sada realna vrijednost tih sredstava praktički najmanje prepolovljena.

Ispravno je zapitati se što se dobiva tim radovima?

Jednom riječju — mnogo! Od te množine za istaći je lietnu pozornicu koja već daje obrise mediteranskog gradskog trga, suvremenu novu zimsku pozornicu koja će moći ugošćavati baletne, kazališne, operne ili različite plesne i folklorne ansamble. Također će se moći koristiti za različite prigodne akademije, pa i koncerte — od Rock grupa pa do komornih ozbiljnijih orkestara. Predstoje još radovi na daljem uređenju dijela scenske mehanizacije koje u potpunosti preuzima Narodno Sveučilište oslanjajući se na SIZ kulture, ne opterećujući sredstva samodoprinosu.

Na žalost ostaje otvoreno pitanje uređenja gledališta. Iako je taj dio posla predviđen kao posljednja faza radova. Sada je daleko važnije rješiti problem centralne energetike i grijanja, jer radi se o sigurnosti posjetitelja. Šta i kako će se nastaviti s kinom, uskoro će odlučiti Odbor za samodoprinos.

IVAN LUBINA

ZA NOVOGODIŠNJI TRPEZU

Predstoje nam novogodišnji praznici i ugodne dočice atmosfere. Doći će vam gosti. Kako ih dobro ugostiti, a i ukućane iznenaditi. Prava domaćica mora voditi o svemu brigu, pa i o jelu koje spremi. Hoće li spremati jugoslavenske specijalitete, francuske ili kineske...

Predlažemo vam da pogledate bibliografiju knjiga iz kulinarstva:

BILUŠ, Rode: Jela od tjestenine, riže i..., Z. Znanje, 1987.

BILUŠ, Rode: Jela od mesa, Z. Znanje, 1987.

BIRG, D.: Jela sa žara, Z. »A. Cesarec«, 1986.

BIRG, D.: Salate, Z. »A. Cesarec«, 1987.

BIRG, D.: Jela od goveda, Z. »A. Cesarec«, 1987.

BISENIĆ, Ljiljana: Jugoslavenski specijaliteti, Z. Znanje, 1986.

CELEBRINI, Dubravka: Talijanska kuhinja, Z. Mladost, 1987.

CELEBRINI, Dubravka: Kineska kuhinja, Z. Mladost, 1987.

CELEBRINI, Dubravka: Francuska kuhinja, Z. Mladost, 1987.

HINIĆ, Katica: Ta čudesna soja, B. 1985.

HESS, Olga: Bečka kuhinja, Z. GZH, 1987.

KLAŠTERKA, Veljko: Jela od slatkovodnih riba, Z. Znanje, 1987.

KULIER, Soja na vašem stolu, Z. Mladost, 1987.

LAJOS, Mari: 99 jela od peradi, Novi Sad, Forum, 1985.

LAJOS, Mari: 99 variva i priloga, Novi Sad, Forum 1987.

MATIĆ, Terezija: Biseri stare kuhinje, Z. Iros, 1987.

MEŠTROVIĆ, Leo: Roštilj, Z. GZH, 1984.

VLAHOVIĆ, Branko: Grah — omiljeno narodno jedlo, Z. Mladost, 1985.

VLAHOVIĆ, Branko — Sve od iznutrice, Z. Mladost, 1986.

VLAHOVIĆ, Branko: Sve u jednom loncu, Z. Mladost, 1986.

VLAHOVIĆ, Branko: Ručak za 30 minuta, Z. Mladost, 1985.

VLAHOVIĆ, Branko: Zimpica od voća, Z. Mladost, 1986.

VLAHOVIĆ, Branko: Svečana trpeza, Z. Iros, 1987.

VLAHOVIĆ, Branko: Specijaliteti s roštilja, Z. Mladost, 1987.

MANDIĆ, Ana: Jugoslavenski kolači, Z. GZH, 1986.

TRUSK, Olga: Torte, kolači, kreme, Z. Znanje, 1987.

VLAHOVIĆ, Branko: Osvježenje iz čaše, Z. Mladost, 1986.

ŽUTIĆ, Gordana: Domaća pića, B. Sloboda, 1985.

Nadamo se da ste nešto odabrali. Ako jeste, po tražite knjigu u Gradskoj knjižnici.

Prijatno!

Sretna Nova godina 1988.!

J. MUŽIĆ

*Rekli su
o knjigama:*

*Knjiga je — velika stvar ako
se čovjek umije njome ko-
ristiti*

BLOK

*Knjige uvijek imaju više du-
ha nego ljudi koje susreće-
mo*

ČUANG-CE

*Ima knjiga iz kojih saznaje-
mo sve, a ipak na kraju ne
shvaćamo ništa*

GOETHE

*Knjige su gomilano blago
svijeta dostoјno naslijede-
generacije i naroda*

HENRY DAVID HOREAU

*Knjiga nije hrana,
ali je poslastica*

TIN UJEVIĆ

DA SE KULTURA TOČIIMA
LA BI NEUPOREDIVO VIŠE
KONZUMENATA

OD LITRE I NAJBOLJEG VI-
NA TEŠKO JE NAČINITI
PET LITARA SOLIDNE BE-
VANDE

BIRAJTE NAJBOLJE, ALI
NESEBIČNO!

ODIJELO NE ČINI UVIJEK
ČOVJEKA ALI NERIJETKO
BIROKRATU

G. Purić

KURHAUS Dr. RAJNIK
Lussinpiccolo - Cigale (Italia)

PROGRAM KINA

»VLADIMIR NAZOR« MALI LOŠINJ ZA JANUAR 1988. god.

5. i 6. i u 20 sati: **LISTA SMRTI** premijera američkog omladinskog filma, režija: **ALBERT PYUN**, glavne uloge: CAREY LOWELL, BRABORD BANCROFT.

7. i 8. i u 20 sati: **DOLAZI NINDŽA** repriza američkog kung-fu filma, režija: **MENAHEM GOLAN**, glavne uloge: **FRANCO NERO, SUSAN GEORGE, SHO KOSUGI**.

9. i 18 i 20 sati: **INDIJANA DŽONS** repriza američkog avanturističko-akcionog filma, režija: **STEVEN SPIELBERG**, u glavnim ulogama: **HARRISON FORD, KATE CARSHAW, KE NYU QUAN**.

10. i 18 i 20 sati: **KOLO SREĆE** premijera američke komedije, režija: **JOHN LANDIS**, u glavnim ulogama: **DAN AYKROYD, EDDIE MURPHY, RALPH BELLAMY, BO DIDDLY i JAMIE LEE CURTIS**.

12. i 13. i u 20 sati: **KALIGULINI ROBOVI** premijera talijanskog eroškog filma, režija: **LAWRENCE WEBBER**, uloge tumače: **ROBERT GLIGOROV, SYDNEY LYN**.

14. i 15. i u 20 sati: **PUKOVNIK REDL** premijera zapadnonjemačko-austrijsko-mađarske drame, režija: **ISTVÁN SZABÓ**, u glavnim ulogama: **KLAUS MARIA BRANDAUER, ARMIN MÜLLER-STAHL, JAN NIKLAS**.

16. i 18 i 20 sati: **STRAVIČNA SNOVIĐENJA** premijera američkog filma strave, režija: **DŽOZEF RUBEN**, glume: **DENIS KVEJDÍ, MAKŠ FON SIDOV, KRISTOFER PLAMER**.

17. i 18 i 20 sati: **VEĆERNJA ZVONA** premijera domaće drame, režija **LORDAN ZAFRANOVIĆ**, u glavnim ulogama: **RADEN ŠERBEDŽIJA, NEDA ARNERIĆ, LJILJANA BLAGOJEVIĆ, PETAR BOŽOVIĆ, IRFAN MENSUR, MIODRAG KRIVOKAPIĆ, MUSTAFA NADAREVIĆ i drugi**.

19. i 20. i u 20 sati: **IMPOTENCIJA** (ŽENA U KASARNI) premijera talijanske eroške komedije, režija: **NANDO CICERO**, glume: **EDVIGE FENECH, RENZO MONTAGANI**.

21. i 22. i u 20 sati: **PAR NEPAR** premijera talijansko-američke superkomedije, u glavnim ulogama: **BUD SPENCER i TERENCE HILL**.

23. i 16 i 18 sati: **PRIČAJ MI PRIČU NJOFRA** repriza američkog crtanog filma, režija i scenario: **DAVID DETIEGE, ART DAVIS, BILL PEREL**.

24. i 18 i 20 sati: **ORUŽJE PROTIV OTMIČARA** repriza američkog karate filma, režija: **POL KIRIAZI**, glume: **ERIK LI, BOB RAMOS**.

26. i 27. i u 20 sati: **OMČA** premijera američkog akcionog filma režija: **RICHARD TUGGLE**, glume: **Clint EASTWOOD i GENEVIEVE BUJOLD**.

28. i 29. i u 20 sati: **PUT U INDIJU** premijera britanske drame, režija: **DAVID LEAN**, uloge: **PEGGY ASHCROFT, JUDY DAVIS, JAMES FOX, ALECC GUINNES, VICTOR BANNERJEE**.

30. i 18 i 20 sati: **ISKUŠENJE LJUPKE UDOWICE** repriza talijanskog seksualnog filma, režija: **SERDO BERGONZELI**, uloge: **KATRINE MICHELSEN, ANTONIO MARSINA**.

31. i 18 i 20 sati: **ZNAK ZA OPASNOST** premijera američkog filma katastrofe, režija: **HAL BARWOOD**, uloge: **SAM WATERSTON, KATHLEEN QUINLAN, YAPHET KOTTÓ**

D. Š.

MALI OGLASI

U Zagrebu novi jednosobni komfornti stan sa blagovaonom 42m² sa velikom terasom mijenjam u vlasništvo za manji dvo-sobni komfornti u Malom ili Velikom Lošinju. Ponude pod broj 635. Uredništvo molim da pošalje ponude na adresu:

ODORČIĆ MARIJA — Oštrelj 7 68311 KOSTANJEVICA NA KRKI

Prodajem šivaču mašinu tipa RAST& GASSER proizvedenu 1868 g

Corpo morto-dužine 13 metara, nova telefon-861-768 COPPONI BOGUMILA UI. MATE VIDULIĆA

43

MALI LOŠINJ

Hondra, četverotaktna 127 cm³ (kratka osovina, a može se i duga ugraditi) 5000 obrtaja, 5 KS-novo, pod garancijom, prodajem, Dr. IVAN ŠIMEK — KRAŠKOVIĆ EVA 62 ZAGREB 041/432-591

MATIČNI URED MALI LOŠINJ

ROĐENI: Snježana Golec kći Jelene i Marijana, Marko Stojanović sin Marije i Jadranu, Marin Škoda sin Marije i Davora, Boris Knežević sin Vesne i Jakoba, Ivan Krajina sin Dragice i Vladimira, Lučano Lučis sin Nade i Đuzepea, Aleksandar Nikolić sin Mirele i Alfreda, Nikola Ucović sin Jadrane i Zdravka, Marko Grujić sin Helene i Ranka, Barbara Vajentić kći Marije i Srećka, Irena Blažević kći Nedjeljka i Josipa, Dario Mužić sin Ljerke i Đordana, Alen Draković sin Aleksandre i Gorana, Almir Selmić sin Hane i Derviša, Ivana Skazić kći Anice i Ive, Igor Henč sin Ruže i Miroslava, Martina Šariša kći Milje i Ante, Petra Dumeničić kći Marice i Jadranka.

VJENČANI: Marija Radman — Livaja i Jadran Stojanović, Milanka Tomić i Darko Poldan, Božica Jovanović i Boško Rilak, Kristina Letić i Guido Juranić, Milja Vučasin i Ante Šarić, Tereza Verić i Ivan Panjol — Tuflja, Grozdana Buković i Damir Smirčić, Đerarda Legaz i Robert Blazinić, Snežana Šobić i Dobrivoj Soboljev, Marija Matković i Tarcizio Hrončić.

UMRLI: Leticija Jerman (76), Andelka Muškardin (59), Franjo Kučera (78), Anton Krpešić (78), Dinko Premuž (89), Dumica Balin (98), Ivan Marinac (68), Jozef Szmolniezki (75), Matea Radoslović (89), Nikolina Matešić (76), Marija Keršić (85), Katarina Matković (84), Jacinta Jerković (80).

G. P.

**Iz aktivnosti
Šahovskog kluba
»Cres-Lošinj«**

U SUSRET IX NOVOGODIŠNJEM ŠAHOVSKOM
TURNIRU »CRES-88«

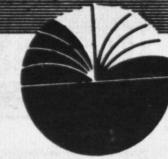
Šahovska nova godina u Cresu

Vrijedna tradicija koju već punu deceniju održavaju cresko-lošinjski šahisti nastavlja se i nastupajućih novogodišnjih blagdana u Cresu. U vremenu od 30. prosinca 1987. do 3. siječnja 1988. godine održat će se u cresskom hotelu »Kimen« IX novogodišnji turnir »Cres-88« čiji će organizatori biti Šahovski klub »Cres-Lošinj« i OOUR »Hoteli Kimen« Cres koji se pojavljuju u ulozi domaćina natjecanja. Prvih sedam turnira održano je u lošinjskim hotelima, a prošle godine odlučeno je da turnir preseli u Cres, što je našlo na odobravanje »šahovskog naroda«, a ujedno je Cres uz već standardni doček Nove godine dobio i jednu već afirmiranu sportsku manifestaciju. Prošle godine turnir je bio naj u mnogo čemu. Zabilježeno je najviše sudionika: čak 70, po kvaliteti također je prevazišao prethodno održane, pa sve to ukazuje na pun pogodak što se tiče njegovog preseljenja. Što zapravo znači ova šahovska manifestacija? Na okupu se u nekoliko novogodišnjih dana nade veliki broj afirmiranih i anonimnih šahista iz cijele naše zemlje, što znači i jedno divno druženje i mnoga nova i obnovljena poznanstva kao plod ljubavi prema drevnoj igri na 64 crno-bijela polja. Godinama ponavljani dolazak jednog dijela šahista znači i već poslovnočno dobru organizaciju turnira pri čemu su veliki udio dali i lošinjski a potom i cresski ugostiteljsko-turistički radnici. Zanimljivo je podsjetiti se i na »slavodobitnike« prethodnih novogodišnjih turnira:

1. turnir: RIKARD MEDANČIĆ, FIDE majstor iz Rijeke
2. turnir: MILAN MRĐA, FIDE majstor iz Zagreba
3. turnir: RIKARD MEDANČIĆ, FIDE majstor iz Rijeke
4. turnir: BOŠKO ABRAMOVIĆ, velemajstor iz Beograda
5. turnir: JOSIP RUKAVINA, intermajstor iz Rijeke
6. turnir: VLADIMIR PAVLIN, FIDE majstor iz Zagreba
7. turnir: ALJOŠA GROSAR, intermajstor iz V. Gorice
8. turnir: VITOMIR ARAPOVIĆ, intermajstor iz Sarajeva

Bilo je i drugih poznatih šahista koji su sudjelovali na novogodišnjoj cresko-lošinjskoj šahovskoj smotri ali na vrhu ima mesta samo za jednoga pa njihova imena nisu ušla u tzv. »zlatnu knjigu« turnira. Prema već prispjelim prijavama i ove godine se može očekivati neko poznato šahovsko ime zabilježeno kao pobjednik turnira.

G. Purić

»ZAJEDNICA«

NOVINSKO-IZDAVAČKA RADNA ORGANIZACIJA SARAJEVO

kvalitetno, brzo i po pristupačnim cijenama vršimo sve poslove oko izdavanja grafičkog i tehničkog oblikovanja uređivanja, kao i kvalitetne i tačne distribucije svih izdanja na navedene adrese:

- svih vrsta listova, biltena, službenih glasila...
- svih vrsta knjiga, brošura, udžbenika, priručnika, zbornika...
- usluge reprodukcija, muzičkih djela, umjetničkih slika, plakata, crteža i geografskih karata, obrazaca, razglednica, fotografija, dijapositiva, gramofonskih ploča, magnetofonskih i video kaseta
- pružamo sve vrste grafičkih usluga na bazi vlastite kreacije dizajna likovnog i grafičkog oblikovanja u kooperaciji i koprodukciji sa drugim organizacijama udruženog rada ove djelatnosti
- kompletne usluge oko izrade niza grafičkih proizvoda — kalendara, suvenira, ambalaže, kancelarijskog materijala i pribora, grafičke konfekcije i galerije, foto-tapeta, luksuznih i ambalažnih proizvoda od papira i drugih materijala

POTRAŽITE NAS U SARAJEVU

— Ulica Trg Pere Kosorića bb ili na telefone (071) 526-485, 610-370 i 522-179 — telex 41610 NIROZS YU

OTOČKI VJESNIK SADA SE ŠTAMPA KOD NAS ● UVJERITE SE DA SU U PRAVU!

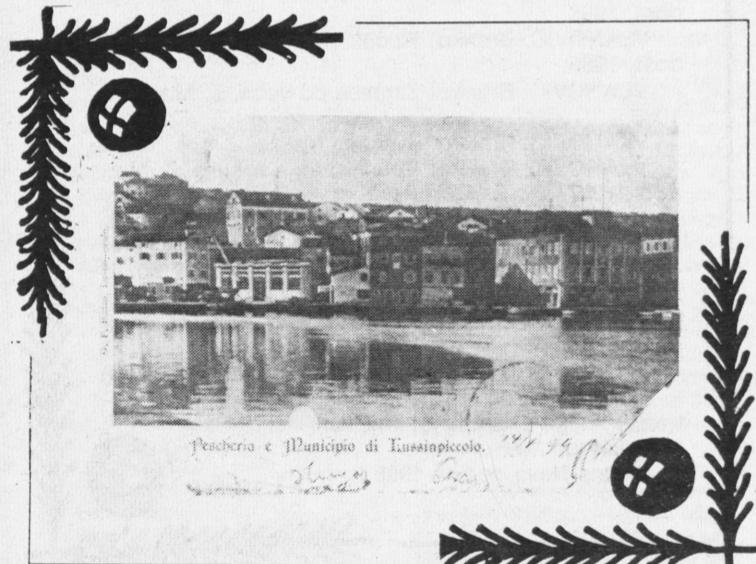

AUTOR: Z. BANDALO

SVIM GRAĐANIMA I
RADNIM LJUDIMA
ČESTITAMO

**NOVU 1988
GODINU**

DRUŠTVENO POLITIČKE
ORGANIZACIJE I SKUPŠTI-
NA OPĆINE CRES-LOŠINJ

Pescheria e Municipio di Lussinpiccolo.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988.

20.12.87. 1987. 1988